"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metine Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksike $2.50
Visose kitose užsienio šalyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainą klauskite laiškuose. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GEGUŽIS (MAY) 25 d., 1917 M. — No. 21

The State Historical Society of Wisconsin

Didėji Karė.

Suvienytos Valstijos stojo jau tikron karėn su Vokietija ir jos draugais. Pasiųsta jau Europon eskadra kariškų torpedų gaudytojų pagelbon anglams ir francuzams; ji turėjo jau mažą susirėmimą su vokiškomis submarinomis, kuris vienok pasiliko be svarbesnės išeigos, nes submarinas panėrė, o torpedų gaudytojai panerti negali, tai giliai submarinų gaudyti negalėjo. Laivų kelionė atlikta slapta taip, kad vokiečiai apie jų išplaukimą sužinojo tik tada, kada jie į paskirtą vietą atkako. Net vokiečių blokados juostoj nieks tų Europon pasiųstų laivų kelionės netrukdė, kas rodo, jog vokiečiai apie jų kelionę nežinojo.

Paliepta jau tuoj keliauti karės frontan ir žemės kariumenei. Iš syk bus pasiųsta geriausių reguliariškos kariumenės 28,000 kareivių ir 2,000 laivyno infanterijos. Rods tai nedaug, bet ir pasiuntimas 30,000 kareivių jau sveria nemažai, nes tas rodo, kad Suvienytos Valstijos jau ilgiau nežaidžia, bet stoja tikron karėn ir tuom tarpu pasiuntė tik tiek, kiek prirengtų kareivių buvo, bet tuom neapsirubežiuos, greitai pasiųs ir daugiau. Ta pirmutinė Suvienytų Valstijų kariumenė bus sunaudota Belgijos fronte, o gal ji veiks drauge su taipgi maža Francuzijon pasiųsta rusų kariumene. Kur ji vienok ištikro bus sunaudota, to negarsina, nes mierius juk reikia slėpti nuo priešų, kad jis negalėtų priderančiai prisirengti tą mažą kariumenę patikti. Vadovu tos Suvienytų Valstijų kariumenės pasiųstos Europos karės frontan tapo paskirtas generolas Pershing, kuris buvo pasiųstas Mexikan gaudyti banditą Villą. Tokiu budu Suvienytos Valstijos stoja pirmon karėn Europoj; bus tai pirmutinė jų karė su geriau militariškai išlavintais priešais. Šioj karėj pasirodys ir tikra vertė Amerikos kariumenės, ko iki šiolaikose karėse Aemirkoj Suvienytos Valstijos neturėjo nei progos parodyti.

Suvienytos Valstijos neapsirubežiuos pasiuntimu to menko savo kariumenės korpuso pagelbon talkininkams, bet pasiuntimui rengia daug didesnę. Dar šią vasarą bus galima pasiųsti pusę milijono kareivių, kurie bus jau gana svarbus priešas iki šiol labai karės išnaikintiems vokiečiams, kurie iki šiol nužudė jau milijonus savo geriausių vyrų. Daugiau kareivių Suvienytoms Valstijoms nesunku bus surinkti įvedus priverstiną tarnavimą kariumenėj, tuom tarpu visų vyrų nuo 21 iki 30 metų. Vien to amžiaus vyrų Suvienytose Valstijose yra suviršum 10 milijonų. Tiegi vyrų, galinčių eiti kariumenėn, Amerikoj yra daugiau, negu reikia. Bet žinoma, nei tc amžiaus vyrai visi neis kariumenėn, nes ne visi pasirodys tinkamais. Apart to reiks palikti daug šeimynų maitinimui; reiks nemažai vyrų laukų apdirbimui, taigi maisto gaminimui, nemažai reiks palikti darbininkų darbams ne vien amunicijos ir ginklų dirbtuvėms, bet ir kitokioms palaikymui pramonės. Bet visgi tikiamasi, kad tinkamų kariumenėn bus mažiausiai apie 2 milijonai, kuriuos išlavinus, iki metų pabaigai bus galima pasiųsti karės frontan. Bus tai labai didelė talkininkams pagelba, bet ir jos gali neužtekti, nes, kaip manoma, vokiečiai nenorės dar ilgai prisipažinti prie karės pralošimo, ypač jeigu viešpatauti ir valdyti tautą bus kaizeris paliktas. Amerikoj mano, kad karė dar trauksis kitus tris metus. Bet tas, suprantama, yra vien spėjimu. Taikos Vokietija tuoj prašytų, jeigu Vokietijoj ir jų draugų kraštuose sukiltų ir karės neužganėdinti piliečiai ir norėtų valdonų sostus išversti, arba jeigu sostų palaikymui, kaip tai padarė albanai, atsisakytų mokesčius mokėti ir karaliui užsimanius eiti karėn, patarė eiti jon jam pačiam, o žmones namieji palikti.

Suvienytos Valstijos pasižada, taip kaip pirma pasižadėjo kiti talkininkai, taikos nedaryti, kol vokiečiai nebus tikrai įveikti ir kol Vokietijos militarizmas nebus išnaikintas, nes mat susekta, kad prie taikos tarybų kviesdama, Vokietija vien veidmainiavo, norėjo vien laiką laimėti, kad galėtų dar geriau tolesnėn karėn prisirengti savo svarbių siekių atsiekimui. Suvienytų Valstijų laikraščiai su valdžios žinia ir pritarimu patalpino straipsnį apie tikrus vokiečių karės tikslus, apie kaizerio svajonę sutverti didelę, galingą Germaniją, kuriai niekas pasipriešinti negalėtų. Atsiekimui to savo tikslo Vokietija ir dabartinę karę iššaukė. Sulyg to straipsnio, Vokietijos tikslas yra—sutverti po kaizerio valdžia vieną viešpatystę nuo Baltiko, Šiaurinių ir Tarpžeminių jurių, iki Persiškos įlankos, paimti kontrolen Egėjaus jures, ir Dardanelius. Visi tie kraštai turėtų tverti vieną didelę Germanijos viešpatystę, kurią vokiečiai suorganizuotų militariškai ir ekonomiškai išnaudotų. Prie jos prigulėtų dabar karėj su Vokietija susirišę kraštai ir vokiečių naujai užimti ir jų sutverti. Tokia vokiška viešpatystė turėtų netoli 200 milijonų gyventojų, iš kurių vokiečiai galėtų suorganizuoti milžinišką kariumenę, prieš kurią nieks atsiremti neįstengtų. Tokiu budu kitos žemės tautos turėtų vokiečių klausyti, taptų jų vergais, jeigu vokiečiai karę galėtų laimėti. To kitos tautos turi neleisti ir karę tol vesti, kol vokiečiai nebus įveikti ir pakluptyti. Todėl tai talkininkai atmetė Vokietijos pakvietimą užmegsti taikos tarybas, kol vokiečiai neįveikti, nes tokia taika butų trumpa, ji po kelių metų dar baisesnę karę pagimdytų, o taiką vokiečiai vien sunaudotų savo pajiegų sudrutinimui.

Karės frontuose mušiai eina, bet tikros pergalės niekur nei viena karę vedanti pusė neatsiekė, nors tam pašvęsta daug kareivių, tikra pergalė dar negreitai ateis. Bet ant Rusijos, su kuria vokiečiai tikėjosi atskirą taiką padaryti, jie apsiriko. Kilus betvarkei rusų kariumenėj, pasitraukus nuo vietų karės ministeriui Gučkovui ir geriausiems generolams, vokiečiai su pagelba savo socialistų tikėjosi dar didesnę betvarkę pagimdyti rusų kariumenėj taip, kad ji karės vesti negalėtų. Bet savo viltyse vokiečiai apsiriko. Užėmęs karės ministerio vietą socialistas Kerensky sutvarkė kariumenę, sudrutino iširusią joje discipliną ir dabar kariumenė jau ant visos linijos nuo Rygos iki Galicijai mėgina griebtiesi ofensyvo. Nors iki šiol niekur svarbesnių laimėjimų neturi, nes nuo buvusios suirutės kariumenė dar neatsigriebė, bet jau ir tas daug reiškia, kad toliau suirutė kariumenėj jau nesiplatina. Ir naujoji koalicijinė ministerija, kurioj daugumas ministerių yra socialistai, vietoj suirutę platinti, stengiasi krašto reikalus sutvarkyti ir nutildė šiaip-taip neramumo pageidaujančius, kuriems revoliucijos ir neramumai lengvino žvejonę sudrumstame vandenyj. Neramumą sėjanti nutilo, ar bent su tuom atvirai nepasirodo. Naujasis užsienių ministeris, buvęs revoliucijonierius Tereščenko nekalba apie atskirą taiką, bet varo toliau pasitraukusio nuo vietos Miliukovo darbą. Nepritaria laužymui su kitais kraštais padarytų sutarimų, ko neramieji reikalavo. Reikalauja išvijimo priešų iš Rusijos užimtų kraštų. Naujoji Rusijos ministerija viešai apreiškė, kad apie taiką visai nemano, bet ves ją iki galui drauge su talkininkais, kol karės tikri tikslai nebus atsiekti.

Šiauriniame Rusijos fronte, taipgi Rumunijos fronte veikia vien artilerija. Kaukazo fronte, į vakarus nuo Ardali turkai mėgino pirmyn žengti, bet visur rusai juos atmušė.

Maži rusiškos kariumenės susirėmimai su vokiečias ir austrais buvo Mintaujos, Volyniaus ir Baranavičių distrikte, bet niekur nei viena pusė nieko svarbesnio nenuveikė. Viskas tame karės lauke pasilieka be svarbesnių permainų.

Svarbesnių permainų nėra nei Balkanų fronte. Menki vien mušiai ir patrolių susirėmimai buvo Macedonijoj. Salonikų aplinkinėse Grekijos buvusio ministerio Venizeloso šalininkai veikia išvien su talkininkais ir drauge muša bulgarus. Be svarbos maži susirėmimai francuzų su bulgarais buvo Monastiro aplinkinėse. Bet visame Balkanų fronte niekur nieko svarbesnio neatsitiko, čia viskas pasilieka, kaip buvo, be jokių beveik permainų.

Smarkiau veikti pradėjo savo fronte Austrijoj italai i iki šiol jiems sekasi o kuomet anglai pagelbon jiems atsiuntė savo sunkiąją artileriją, galima tikėti, kad jiems seksis dar geriau. Po smarkiam mušiui italai atėmė nuo austrų į šiaurius nuo Monte Santo svarbią strategišką poziciją—kalvą 652. Kalva ta valdo kitas austrų sudrutintas pozicijas į šiaurius nuo Monte Santo. Austrai kontr-atakais mėgino atgauti nužudytą svarbią poziciją, jon unkreipė visą savo artileriją, bet viskas nepasisekė. Kalva ta pasilieka italų rankose. Tuose mušiuose italams teko 379 belaisviai. Ir į rytus nuo Goričia, ant kelio Triestan, italai palaikė visas nuo austrų paveržtas pozicijas, nors austrai kelis kartus kontr-atakais mėgino jas atgal atgauti.

Negeriau austrams sekasi Isonzo ir Trentino distriktuose. Pats austrai pripažįsta, kad italams pasisekė tvirtai atsistoti ant kairiojo upės Isonzo kranto, bet čia turėjo apsistoti, nes toliau žengti neleido austrų artilerija. Austrai pripažįsta, kad italai išplatino savo pozicijas aplinkinėse Plava, nors tam labai daug kareivių pašvęsti reikėjo.

Iš Vokietijos vėl praneša apie maištus daugelyj miestų dėl maisto stokos. Mėsa labai pabrango. Berline jautienos svaro kaina yra jau doliaris ir tai gauti negalima. Vokietijoj, kaipo karės pasekmės smarkiai pradėjo siausti rauplės. Seniau veik kiekviena karė atgabendavo cholerą, dabar karės pradžioj ji siautė Galicijoj, paskui vienok pasisekė ją išnaikinti. Dabar vien Vokietijoj, nors ten apie žmonių sveikatą labai rupinasi, pradeda siausti rauplės. Iš apsirgusių 10% miršta.

Smarkiausi mušiai vis eina Francuzijoj. Nors čia vokiečių eilės tapo sudrutintos 600,000 kareivių nuo rusiško fronto, jie ne tik neįstengia francuzų ir anglų įveikti, bet tie vokiečius, nors labai palengva, vis atgal stumia. Anglai vėl perlaužė garsią vokiečių Hindenburgo liniją tarp Croiselle ir Boullencourt. Vokiečiai kelis kartus mėgino anglus atgal atmušti, bet pats su dideliais nuostoliais tapo atmušti. Nužudė čia taipgi kelis šimtus belaisvių, pakliuvusių anglams.

Francuzų fronte prie Chemins des Dames vokiečiai su pagelba sunkiosios artilerijos ir nuodingų gazų mėgino francuzus iš jų pozicijų išvyti, bet tas nepasisekė, nes francuzų artilerija neleido niekur vokiečiams iš grabių išeiti. Vien prie Cerny vokiečiams pasisekė į francuzų grabę įsiveržti, bet francuzai išvijo vokiečius iš jų grabių prie Mouten de Laffaux. Champagne distrikte francuzai atmušė du vokiečių užpuolimu prie Mesnel les Hurles; laimėjimų vokiečiai niekur neturėjo.

Iš Karės Lauko.

VISA BULGARIJA NORI TAIKOS, SAKO SOCIALISTAI.

Kopenhaga, geg. 16d.— Bulgarų socialistai, važiuodami Stockholman konferencijon, čia apsistoję, pasakojo, kad Bulgarijoj susitaikymo reikalauja visi.

Girdi, žmonės pailsę mažne nuo nepasiliaujamos karės prasidėjusios 1912 m. Kiekvieną karės karščio atlyžimą jie sveikina dideliu džiaugsmu.

Kalbėjusis d-ras Sakaroff pasakojo, kad su turkais 1912 m. didžiuma bulgarų kariavo su noru; 1913 m. su serbais ir graikais, be noro, o dabartinėn karėn buvę traukte įtraukti. Bulgarijos skola, anot jo, pasitrigubinusi. Bulgarų nuostoliai karėje buvę baisųs. Daugelis įžymių socialistų yra žuvę.

JAPONŲ LAIVYNAS TALKINA TALKININKUS.

Paryžius, geg. 18d.— Mažne kartu su pribuvimu Suv. Valstijų naikinamųjų valčių į Anglijos vandenis padėti kariauti prieš submarinas, tulas skaitlius japonų karės laivų pasiekė Marseillę ir ėmėsi gaudyti vokiečių submarinus. Karės laivai yra kanuolinių valčių ryšies. Girdi, jei pamėginimas suteiks užganėdinimą, tai šita pagelba busianti padidinta.

AUSTRAI PRARANDA VARTUS TVERTUMON.

Rymas, geg. 18 d.— Džiaugsminga telegrama iš italų mušlaukio sako, kad "Triesto vartai išlaužta".

"Austro-vengrai iš kailio nerdamiesi laikosi, puldami ant musų pozicijų visa linija dideliais buriais žmonių", sako toliaus žinia. "Smarkųs bombardavimai eina tarp Tolmino ir Adrijos juros; italai padarė priešams didelius nuostolius.

Šita žinia atėjo po neoficialių pranešimų, kad Duino, vadinamas Triesto vartais, tapo paimtas po artilerijos baisaus puolimo ant miesto. Duino yra dvylikoje mylių nuo Triesto.

MADRIDE KILA RIAUŠĖS, SUBMARINUI LAIVĄ PASKANDINUS.

Madridas, geg. 18 d.—Žmonių pasipiktinimas vokiečių submarino paskandinimu ispanų garlaivio Patrioto kilo iki riaušių gatvėse.

Ispanijos valdžios nota Berlinui, pažyminti protestą prieš skandinimą, nebuvo čia garsinta, bet menama, kad ji bus kaipir ultimatumas.

VOKIEČIAI PRIPAŽĮSTA, KAD LINIJA PERLAUŽTA.

Londonas, geg. 18 d.—Buvusio kaimo Bullecourt griuvėsiai evakuota, sulyg prisako, be maišymosi priešo, kuris užėmė juos už 24 valandų vėliaus."

Taip vokiečių karės žinyba šiandien paskelbė vokiečių pasitraukimą iš to sunaikinto kaimo.

Kad anglai pasivarė gerai į rytus nuo Gavrelle, tai parodo Berlino pranešimas, kuris mini apie atmušimą puolimo ant Gavrellel-Tresnes kelio.

Laukiama kito traukimosi, šiuo kartu dviejų Hindenburgo linijos sparnų. Lens yra liepsnose, o užpakalyj viso vakiečių šono eina padegiojimo darbas.

Jei vokiečiai traukiasi, tai jie turės trauktis iki Queant-Dacourt, arba Wotan linijos, paskutinės likusios apsigynimo sistemos nepridėjus iki Douai. Tas reikštų, kad jiems Lens reikės evakuoti.

ANGLŲ LAIVAS SU 140 PASKANDINTA.

Londonas, geg. 17 d.— Anglijos admirolybė išleido šitokį pranešimą:

Anglijos transportas Cameronia su kareiviais torpeduotas priešo submarinos rytinėse Tarpžeminėse jurose bal. 15 d. Pasigendama 140 vyrų; spėjama, kad jie prigėrė.

RUSŲ MINISTERIJA PILNA; KARĖ BUS VAROMA TOLIAUS.

Petrogradas.— Rusijos nauja ministerija, apimanti šešis socialistus, yra užbaigta.

Privatiniame dumos narių susirinkime pranešimu raportų nuo buvusio užsienio ministerio prof. Miliukovo ir buvusio laivyno ministerio Sučkovo, jiems nuo vietų atsisakius, šitokia rezoliucija tapo priimta:

Dumos nariai atkreipia laikinės valdžios domą josios dabartinio persiorganizavimo laiku į tai, kad Rusijos užsienio politika, ypatingai klausimuose, liečiančiuose karę ir taiką, turi buti pamatuota, taip kaip ir seniaus, absoliučiai nepadrebinamu ištikimumu musų talkininkams, nes su šituo ištikimumu ankštai yra surišti reikalai svarbųs musų šalies garbei.

Krizis perėjo, sako Lvov.

Premieras—kunigaikštis Lvov, šitaip pasakė:

Svarbiausias krizis naujovinėj Rusijos istorijoj patinkamai sutaikintas ir sąlygos jau rodo žymius gerinimosi apsireiškimus.

Didžiuma sunkenybių mano pirmutinėj revoliucijos ministerijoj kildavo delto, kad visuose klausimuose mano draugai ir aš priversti buvome vadovautis vien dorinių įtikinimu. Jokios tikros valdžios galybės su materiale jiega nebuvo.

Po dviejų mėnesių bandymo mes pamatėme, kad dorinė įtaka buvo užtenkamu ginklu didelei didžiumai sukalbamų rusų piliečių, kurie ramumo troško, bet nelaimėn, taip tarp civilinių žmonių, taip kariuomenėje buvo individų ir mažų grupių, kurie tyčia anarchiją kėlė ir jokių disciplinos formų nesilaikė.

Aš tikiu, kad kaip dabartiniai tautinio ramumo priešai pamatys, kad ne tik taip vadinamieji, buržuazai, bet taipgi darbininkai ir patįs socialistai stovi už tvarkos atasteigimą, tai jie, nelauks, kad męs priverstume juos, patįs atsižadės savo anarchistiškų pasielgimų.

KIEKVIENAS VYRAS .VEDĘS AR NE, TURI REGISTRUOTIS.

Washington, geg. 18 d.— Priverstinės kareivystės akto svarbiomis išlygomis yra šitos:

Visi vyrai, priskaitant vedusius, nuo 21 iki 31 metų amžiaus turi registruotis.

Vedusieji vyrai nėra paliuosuojami, bet vietinės tarybos gali paliuosuoti, jei šeimynų užlaikymas nuo jų priklauso.

Tautiniai sargybiniai, nebuvusieji pašauktais tarnystėn, privalo registruotis.

Vyrai, kurie neužsiregistruos, gali papulti vieniems metams kalėjiman. Sergančius turi užregistruoti agentai, o išvažiavusieji kitur, gali užsiregistruoti per laiškus.

Karės departamentas paneš visas reikalingas registravimo lėšas, bet norėtų, kad atsirastų liuosnorių, kurie norėtų patarnauti dykai. Yra laukiama, kad didžiuma registravimo vietų taipgi bus suteikta dykai.

GEN. GUČKOV ARDYTOJAS.

Petrogradas, geg. 19 d.— Neturėdamas jokių politinių įgaidų pradėjo raudoti Rusijos karės ministeris gen. Gučkov nuo pačios naujojo režimo pradžios ir užbaigė savo sensacingomis kalbomis ir pasakymais kelios dienos atgal.

Jo žodžius pagavo ir išplėtė histeriškieji, nors ir gerais norais žurnalistai ir visokie įtartini sensacininkai tokioje atmosferoje, kur kiekvienas neramiantis faktas, ar net gandas sukelia paniką žmonėse. Keisti dalykai buvo pasakojama apie Schluesselburgą ir Kronstadtą kaipo apie apsiskelbusias republikas, o apie laukininkų kibelius, ir žudynes, anarchistų užpuldinėjimus ant privatinių namų ir jų išplėšimus, dar baisiaus buvo pasakojama.

Kerštо Upo Nėra.

Bet kas žiuri į Rusiją dabar be prietarų ir bereikalingo nervuotumo, tam turi buti aišku, kad jei anarchija ir yra, tai energingos priemonės turi buti ir bus panaudotos jos išnaikinimui. Nieko pragaištingo tame nėra. Nei revoliucijinis sujudimas, nei nevaržomos liuosybės pagundos nevaliojo sunaikinti pamatinio ramumo pamylėjimo upo, tvyrančio Rusijos liaudyje. Žmonės yra užsikarščiavę begalinėmis galimybėmis ir prajautimais, bet be neapykantos, be kerštо upo.

Tik vienas nelabasis gali gręsti Rusijai ir nekuriuose atsitikimuose juodosios jiegos iš savo tamsių urvų sužavėjo ir sumobilizavo revoliuciją prieš revoliuciją. Šituo nelabuoju buvo degtinė.

Valdžioj sutarimo nebuvo.

Tikrąja krizio priežastimi buvo ne kas kitas, kaip stoka sutarimo tarp laikinės valdžios ir pamatinių revoliucijos siekinių, tikslų ir dvasios nuo pačios pradžios, Laikinė valdžia buvo tikrai šitinga savo norais tarnauti revoliucijos reikalui, bet jos konstitucijoje buvo vidujinis prieštaringumas. Svarbiausiu ir opiausiu klausimu, išsivyščiusiu didesės karės laiku, kurį didėji karauna iškėlė, buvo suderinimas revoliucijinio upo su pastatytuoju karės uždaviniu. Užlaikyti seną nepakenčiamą discipliną, kuri buvo pačia revoliucijos priežastimi, netiko; sustabdymas karės tuojaus butų buvęs pasiutimu; palaikymas abiejų reiškė sunaikinimą ir karės ir revoliucijos.

Du Principai Peržengta.

Demokratybė savo stebuklingu instinktu atrado išėjimą dviejuose principuose, kurie virto revoliucijos įsitikrinimu. Pirmu buvo teisingas ir systematinis kariuomenės perroganizavimas demokratiniais pamatais; antru buvo atsižadėjimas imperialistiškų karės tikslų ir veiklus darbas tarptautiniu plotu, kiek galint, greitesniam užbaigimui karės. Valdžios tragedija buvo tame, kad ji atsisakė visa širdžia priimti šitą revoliucijos mandatą. Ji pradėjo laikytis prieš-revoliucijinių principų sulyg kariuomenės ir karės. Ilgainiui ji pusiau nusileido ir galiaus įsivėlė į nusileidimus, neduodančius išėjimo.

Ji paskelbė savo pasiryžimą užlaikyti karės programą nepaliestu ir tas nuvedė demokratiją prie aštresnės kovos su imperialistinės karės politika. Valdžia be pasekmės kovojo su senos disciplinos išsidėstymu ir tuomi sukėlė kariuomenėje nepasitikėjimą ir neužganėdinimą. Revoliucijos procesas kariuomenės viduj ėjo daug skausmingiau, negu jis galėjo išsivystyti, jei valdžia butų buvusi tiek išmintinga, kad butų pasiėmusi šitą darbą, jai revoliucijos pavestą.

Priešinasi Gučkov ir Miliukov.

Demokratijos spaudžiama valdžia sutiko paskelbti Rusijos naujus karės tikslus ir nenoroms leido perorganizuoti kariuomenę, bet gen. Gučkov pasiliko atviru kariuomenės perorganizavimo priešu, taip kaip prof. Miliukov pasiliko atviru demokratinio karės programo priešu. Tas nuvedė valdžią prie griešto nutolimo iš vienos pusės nuo augštosios vadovijos, iš kitos nuo revoliucijinės demokratijos ir kareivijos. Suprantama, valdžia kas sykis vis daugiau žudė autoritetą ir galybę.

Tuo tarpu demokratijos augis ir organizacija ėjo toliau ir naujа galybė atsirado. Miliukovo nota pradėtasis politinis krizis ir aiškumas valdžios negalėjimo išgelbėti šalį nuo ekonominės nelaimės, padarė negalimu demokratijai susilaikyti nuo tveriamojo darbo ir ji nusprendė dalyvauti valdžioje nežiurint to, kad susirėmimų su kraštutiniu pirmeivių sparnu negalima bus išvengti. Pažymėtina, kad svarbiausiu susitaikymo dalyku yra tas, jog Kareivių ir Darbininkų Delegatų Taryba, susidėdama su valdžia, galutinai persiskyrė su veikliąja ir įtekmingąja bolševikų mažuomene.

Matė Dideles Sunkenybes.

Ne anarchija privertė socialistus dėtis su valdžia, bet įsitikinimas, kad revoliucija ir pati Rusija yra pavojuje, jei tuojaus ir systematingai nebus išpildytas didelis ir systematinis ekonominio ir draugijinio gyvenimo vidujinio perstatymo programas ir veikli ir loginga užsienio politika nebus tuojaus pradėta. Socialistų laikraščiai žino apie didžiąsias sunkenybes, kurios laukia naujosios valdžios, bet jie pilni yra vilties.

RUSIJOS KLAUSIMAS KLIUDO VOKIETIJAI.

Amsterdam, per London., **geg.** 19 d. Berlino socialistų laikraštis Vorwaerts, rašydamas apie prof. Miliukovo pasitraukimą nuo rusų užsienio ministerio vietos ir socialistų inėjimą rusų valdžion, sako, kad rusų Kareivių ir Darbininkų Delegatų Taryba kalba aiškiais žodžiais, kurie netrukus bus girdimi Londone, Paryžiuje, Berline ir Viennoje. Laikraščio nuomone, visos valdžios netrukus susitiks su rusų klausimu vis viena, ar jos prisirengę prie visuotinos taikos be užgrėbimų ar atlyginimų, žmonių liuosybės pamatais. Ant galo laikraštis priduria:

"Todėl klausimą pastatys vokiečių kancleriui ne vokiečiai, bet rusai socialistai, kuriems jis negalės neduoti atsakymo, neišprašomo iš jo savo žmonių."

MAISTO TRUKUMAS VOKIETIJOJ.

Kopenhagen, gegužio 21 d.— Berline jaučiama bulvių trukumas. Gyventojus prasergiama, kad gal nebus galima duoti po 5 svarus į savaitę kiekvienam. Kuriems neužteksią bulvių, bus duota pyragaičių.

Kiaulienos truksta ir bus pardavinėjama tik ketvirtadieniais.

Žemdirbystės žinovas, prof. Weldner, Passau'joj, Bavarijoje pataria žmonėms valgyti žolę. Jis sako, kad raudonieji dobilai ir lucerna (alfalfa) galį buti skaniais valgiais.

AUSTRŲ NUOSTOLIAI SIEKIA 20,000.

Rymas, geg. 19 d. Pranešimai apturėti iš Isonzo mušlaukio, kur italai atėmė iš austrų kalną Kuk, sako austrai nuostolių turėję iki 20,000 vyrų. Italai paėmė 7,000 belaisvių.

Nuo panedėlio smarkiausia italų ofensyvo kova ėjo apie šiaurinės Monte Santo gintynes.

Austrų oficialis biuletinas paliudija mušių smarkumą, bet tvirtina, kad italai visur tapo atmušti, išskiriant kalną Kuk ir į pietryčius nuo Auzza.

Gen. Cadorna matomai sekasi su jo strateginiu planu išplėsti savo šiaurinį sparną taip, kad jis padengtų jo centrą ant Carso augštumos ir leistų jam ten užduoti smugį taipgi.

ANGLAI MYLIOS ŠONĄ LAIMĖJO.

Londonas, geg. 20 d. Šiandien feldmaršalas Haig perlaužė Hindenburgo liniją per mylią šono. Jis užklupo vokiečius sektore tarp Bullecourto ir Fontaine les Croiselles ir gerai pasisekė.

Fontaine stovi į šiaurius nuo Bullecourto. Anglai, matyt, nori ištaisyti savo kairįjį sparną pirma davimo laukiamojo smugio ties Queant, nuo tvirtumos į pietus.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI UŽ BALANDŽIO MĖNESĮ 4,2838.

Londonas, geg. 21 d. Vokiečių oficialiai surašai užmuštų, sužeistų ir prapuolusių, išleisti balandžio mėn., bet nebutinai paduodantieji nuostolius už tąjį mėnesį, parodo viso nuostolių 42,-838 šitaip:

Užmuštų, ar mirusių nuo žaizdų ar ligos 10,979. Belaisvių ir prapuolusių 4,038; sunkiai sužeistų 9,744; lengvai sužeistų, 17,807.

ANGLAI PADARO 15 MYLIŲ SPRAGĄ.

Londonas, gegužio 21 d. Nežiurint smarkių atgalinių puolimų, anglai vakar ne tik palaikė laimėjimus, bet dar išplėtė juos, paimdami kai-kurias vokiečių paiaikomasias pozicijas toliaus į rytus.

Šį vakarą yra pranešama, kad anglai apėmę laiko visą Hindenburgo arba Wotan liniją nuo rytinės Bullecourto pusės iki Arras, 15 mylių ilgio, išskiriant apkasinius elementus apie 2,000 jnastų šone nuo Bullecourto į vakarus.

Francuzai praneša apie svarbius laimėjimus Šampanijoj iš sosto įpėdinio jiegų Moronvilliers augštumose. Jie paėmė kelias linijas vokiečių apkasų ir 800 belaisvių.

VOKIEČIAI VIS DAR LAUKIA GREITO PASIBAIGIMO KARĖS.

Bern, Šveicarijoj, geg. 17d.—Vokietijos žmonės dar vis yra įsitikrinę, kad karė greitai baigsis. Nei Suv. Valstijų įsikišimas, nei dažnai pakartojamas talkininkų nutarimas kariauti toliaus jų šito įsitikrinimo nepermainė. Žinoma, visos šalies partijos stengiasi nustatyti šito senai pageidaujamo "greito" susitaikymo sąlygas.

Ligšiol tik politinės partijos šnekėjo apie tai, dabar ir pačios valdžios išreiškia savo pažvalgas. Austrijos valdžia per savo neoficialį organą vienna Fremdenblatt yra pasakiusi, kad ji sutiktų ant taikos be užgriebimo, ar atlyginimo. Bavarijos oficialis laikratis Baierische Staats Zeitung pataria Vokietijai išsižadėti atlyginimo reikalauti už parupinimus žemomis kainomis nedarytos medžiagos, patinkamas vaizbos sutartis, savo kolonijų atasteigimą, užgriebtų pirklybinių laivų sugrąžinimą ir tt.

IŠ AMERIKOS.

KARĖS BIUDŽETAI.

Washington, D. C. Karės ir laivyno reikalams paskirta jau šiems metams $3,390,946,381.22. Apart to paskirta $750,000,000 sudrutinimui pirklybinio laivyno. Kongresas leido prezidentui, jeigu butų reikalas, į valdžios rankas paimti privatiškas dirbtuves.

FORD KALTINAMAS.

New York. Byloj teisme kapitono Lamar von Rintelen ir penkių vokiečių išėjo aikštėn, kaip žinomas pacifistas, tautų taikintojas, milijonierius automobilių fabrikantas Henry Ford stengėsi vokiečiams patarnauti su talkininkų skriauda. Lamar teisme pasakė, jog dar prieš karę Amerikos su Vokietija Ford norėjo iš bankų atimti savo 40 milijonų doliarių, kad bankai negalėtų talkininkams pinigų skolinti.

EXPLIOZIJA.

Sault Ste. Marie, Mich. Ant Brady Pier gegužio 16 d. atsitiko expliozija, kuri užmušė 6 darbininkus, o daug jų sužeidė.

Youngtown, O. Dirbtuvėse Republic Iron and Steel Company expliodavo turbinos mašina. Expliozija ant vietos užmušė 5 darbininkus, o 15 pavojingai sužeidė. Kas explioziją pagimdė, to dar tikrai nesusekta.

ATSTOVAI EINA KARIUMENĖN.

Washington, D. C. Kongresmanas Gardner iš Massachusetts atsisakė nuo savo vietos kongrese ir pasidavė kariumenėn. Kaažin, ar kariumenė iš jo didelę turės naudą, nes jis, turbut, jau nelabai jaunas. Senatoriai rengiasi pastoti karškan laivynan. Bet senatoriai turbut taipgi ne jauni.

PAKĖLĖ KAREIVIŲ ALGAS.

Washington, D. C. Lygiai kongresas, kaip senatas, priėmė sumanymą pakelti kareivių algas nuo $15 iki $30 mėnesiui. Labjausiai algų pakėlimui priešinosi kongresmanas Dent.

PANAIKINO PRIVATIŠKUS BANKUS.

Springfield, Ill. 15 prieš 8 balsų legisliatura priėmė bilių, panaikinantį Illinois valstijoj privatiškus bankus. Jau pirma juos panaikinti nutarė valstijos senatas.

NORI PANAIKINTI UŽDRAUDIMĄ VAIKŲ DARBO.

Washington, D. C. Kongrese varoma smarki agitacija už panaikinimą uždraudimo vaikų darbo per visą karės laiką. Manoma, kad sutraukus priverstinai darbininkus dirbti amunicijos ir kitokiose karės reikmenų dirbtuvėse, gali vaikai dirbti darbininkų apleistus darbus. Klausimas tik ar priverstinas darbas nekenkia vaikams, o jeigu jiems kenkia, tai, suprantama, kenkia ir tautai, nes iš vaikų, jiems suaugus, susideda tautos žiedai, vyrai, ateinanti tėvai.

NUODINA KAREIVIUS.

Pittsburg, Pa. 8 Pennsylvanijos kariumenės regimente pasimirė leitenantas Corcoran, o 16 kareivių apsirgo ir juos reikėjo ligoninėn gabenti. Kaip pasirodo, jie apsinuodino nuo valgio, jiems duoto restaurane vokiečio Karolio Millerio. Atsitikimą tą tyrinėja dabar valdžia.

20,000 VOKIEČIŲ TURĖS KITUR PERSIKRAUSTYTI.

New York. Generališkas prokuratorius Gregory prisakė 20,-000 vokiečių, gyvenusių juostoj pusės mylios nuo arsenalo ir laivyno stovyklų tuoj kitur persikraustyti, arba išsidirbti sau leidimą senuose gyvenimuose pasilikti.

MAISTO KAINOS PUOLA.

Pradėjus valdžiai geriau prižiurėti maisto produktų spekuliantus, puola produktų kainos. Kaina miltų nupuolė $2.20—$2.30 ant bačkos. Puola kainos ir kitokių maisto produktų.

KARĖS IŠLAIDOS.

Washington, D. C. Sulyg apskaitymo iždo ministero McAdoo, kiekviena karės diena atsieina ir atsieis: Suvienytoms Valstijoms $16,496,013, o šios karės metams visiems ją vedantiems atsieis suviršum $6,019,949,933. Anglijai kiekviena karės diena atsieina 30 milijonų doliarių, Francuzijai 18,000,000, Rusijai 16,000,000, Belgijai $7,000,000, Vokietijai $21,000,000, Austro-Vengrijai $11,000,000.

Photos by American Press Association.

AMERIKA KARĖJE.

Amerikos torpedinių laivų eskadra po vadovyste admirolo W. S. Sims jau yra Anglijos pakraščiuose sykiu su Anglijos ir Francuzijos laivais dalyvauja karėj prieš Vokietiją. Paveikslas parodo admirolą Sims ir du laivus.

UŽSIDEGĖ ANGLIŠKAS LAIVAS.

Boston, Mass. Čionykščiuose laivų dokuose užgimė gaisras. Užsidegė angliškas garlaivis Matoppo. Nuostolių ugnis pridirbo daugiau negu ant milijono doliarių. Priežastis gaisro nežinoma, daugelis mano, kad jį pagimdė Vokietijos agentai.

ŽEMDIRBIAMS ŽEMĖ.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų valdžia paves žemdirbiams 615,400 akrų žemės įsitaisymui farmų; kiekvienai farmai skiriama po 320 akrų. Iš tos žemės yra 191,000 akrų Arizonoj, Kansas valstijoj 7100 akrų, Montanoj 68,000, Oregone 122,000 akrų, Dakotoj 111,000 akrų, Wyominge 100,000 akrų.

NUTEISTI VOKIEČIAI.

New York. Čionykštis teismas rado kaltais suokalbio talkininkų nenaudai ir mėginimo trukdyti ginklų pirklybą, vokišką laivyno kapitoną Rintelen Lamer ir Henry B. Mortiną. Kaslink kaltės kitų 4 drauge kaltinamų prisaikintieji negalėjo susitaikyti.

Atlanta, Ga. Siautė čia gegužio 1 d. gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 3 milijonų doliarių. Ugnis užgimė negrų miesto dalyj ir greitai persikėlė į vidumiestį ir jame labai daug nuostolių pridirbo.

KARIUMENĖJ TARNAVIMAS.

Washington, D. C. Galutinai priimtas bilius konskripcijos, arba priverstino tarnavimo kariumenėj visų vyrų nuo 21 iki 31 metų. To amžiaus vyrai turi užsimelduoti. To vien amžiaus vyrų yra apie 10 milijonų, bet tuom tarpu bus paimta tik 500,-000, o vėliau vėl tiek, tai drauge su reguliariška armija ar tautiška gvardija bus 2 milijonai kareivių. Jeigu jie butų pasiųsti karės frontan, butų tai gana didelė talkininkams pagelba.

NEGYVĖLIS UŽMUŠĖ ŠERIFĄ.

Goodhope, Ill. Apstotas ginkluotų vyrų Walter Noles, nenorėdamas pasiduoti, išsitraukė revolverį ir persišovė. Nugabeno jį į Macomb ligoninę, bet ten pripažino jį negyvu, todėl kuną nugabeno pas numirėlių laidotoją. Kuomet tas griebėsi balsamavimo, numirėlis atgijo, todėl šerifas I. L. Barclay norėjo jį kalėjiman gabenti, bet numirėlis išsitraukė revolverį ir šerifą nušovė. Niles buvo kaltinamas už automobilių vogimą.

PASIKĖSINIMAS ANT SHERIDAN FORTO.

Laikraščiai praneša, buk sukalbininkai, kaip mano vokiečiai, mėgino išsprogdinti ordinansų triobą Sheridan forte, bet sargai patėmijo. Kuomet ant paliepimo sukalbininkai nesustojo, sargyba pradėjo į juos šaudyti ir tokiu budu užpuolikus nuvijo, bet paimti jų nejstengė.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Richmond, Okla. Gana smarkus, buvęs čia 19 gegužės žemės drebėjimas išgriovė daug namų. Žemės drebėjimai buvo taipgi mieste Santa Anna.

MAISTO DIKTATORIUS.

Washington, D. C. Prezidentas Wilson nusprendė ir Amerikoj įvesti maisto diktatorių, kuris tvarkys maisto reikalus ir skirs prekes maisto produktams. Pirmu tokiu maisto diktatoriu bus paskirtas Herbert C. Hoover, kuris tvarkė maisto reikalus išnaikintoj vokiečių Belgijoj.

GIRIŲ GAISRAI.

Grand Rapids, Mich. Itasca pavietyj siaučia dideli girių gaisrai. Daugelis esančių pagiriuose farmų, ypač apielinkėse Spring Lake atsirado dideliame pavojuje.

Iš daugelio vietų valstijose Wisconsin, Michigan ir Minnesota ateina žinios apie girių gaisrus, kurie jau daug nuostolių pridirbo. Girių gaisrai apsiautė miestą Bayfield. Ugnis išnaikino Eckles mokyklą. Tiršti dumai klojasi ant didžiųjų ežerų paviršiaus ir sunkina laivams plaukimą.

IŠ VISUR.

|| Į Loredo, Texas, atėjo žinia, jog valdžia prezidento Carranzos uždraudė gabenti iš Mexikos į Suvienytas Valstijas visokius valgio produktus, taipgi gyvus galvijus, kaip avis ir jaučius.

|| Pergabentas į Petro ir Povilo tvirtovę buvęs valdant Rusijoj carui ministerių pirmininku Goremikin gavo proto sumaišymą, nors jis, kaip elgimasi rodė, jo ir pirma nedaugiausia turėjo.

|| Anglija paliuosavo 3,500 siuntinių mokslišku knygų, siunčiamų iš Vokietijos Amerikon, nes sulaikyti jas pamato nebuvo.

|| Anglijos ministerių pirmininkas Lloyd George atsiuntė airių nacionalistų vadovui John Redmondui sumanymą Airijos autonomijos, kad airiai dar galėtų suteikti prieš sumanymo įnešimą parliamentan savo geismus. Bet sumanyme pasakyta, kad nuo autonomiškos Airijos bus išskirtos šešios Ulstero provincijos grafystės protestonų apgyventos. Sumanymas vienok neužganėdina nei angliškų partijų, nei airių. Angliškų partijų neužganėdina todėl, kad airiams leidžia patiems savo kraštą valdyti, o airių, kad nuo autonomiškos Airijos išskiria kraštus, airių protestonų apgyventus, kurie nenori nekenčiamų katalikų valdžios.

|| Vokietijos parliamentas tapo uždarytas iki liepos 5 d. Austrijos užsienių ministeris Černin iškeliavo karės frontan Francuzijoj, kur susitiko su Vokietijos kancleriu ir kaizeriu.

|| Viennos operos giesmininkė Lucie Weidl, už dalyvavimą koncerte pas vieną didžturtį mieste Bruen, kaipo užmokesnį gavo: 50 svarų bulvių, 20 svarų miltų, 5 tuzinus kiaušinių, 2 paltis lašinių ir kepalą kvietinės duonos. Karė mat grąžina visą gyvenimą į senus laikus.

|| Mieste Corencester pasimirė, išgyvenęs 88 metus, Saravak Rajah (valdonas) Charles Brooke. Saravak užima šiaur-vakarines pakrantes didelės salos Borneo. Jis yra po Anglijos protektoratu, o visa Borneo sala priguli Hollandijai; ji yra kelis kartus didesnė už visą Hollandiją.

|| Popiežius paskyrė Alaskai savo apaštališku vikaru jezuitų ordeno kunigą Cramonti. Alaskoj katalikų yra mažai, ten daugiau yra stačiatikių, todėl iki šiol ten popiežiaus atstovo nebuvo.

|| Londono laikraštis "Daily News" praneša, buk Hamburge buvo Vokietijos valdonų susivažiavimas, kuriame kalbėta apie kaizerio prašalinimą ir įvedimą žmonių renkamo valdono. Kadangi sosto įpėdinis yra nekenčiamas, tai nėra vilties, kad jį išrinktų prašalinto kaizerio vieton.

|| Anglija pirko Australijoj už $2,500,000 triušių mėsos. Taigi iš to šaltinio australiečiai turės naudą, o iki šiol triušiai ten vien nuostolius laukose darė, jų mėsos visai ten nevartojo.

|| Po Berlinui didžiausiame Vokietijos mieste Hamburge visai pritruko anglių. Dėl to gazo dirbtuves prisiėjo uždaryti, naktimis mieste visai tamsu. Hoteliuose naktimis žibina lajinėmis žvakėmis, kaip tai buvo šimtas metų atgal.

|| Pietinės Amerikos republika Argentina uždraudė išgabenti svetur kviečius.

|| Amerikos įrengti lazarietai atkako jau Anglijon. Įtaisė juos Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugija. Su jais atkako 20 daktarų, 60 seserų, išviso gi 300 žmonių.

|| Brazilijos ambasadorius de Gama Washingtone gavo nuo savo valdžios žinią, jog sukilimas gyvenančių Brazilijoj vokiečiu tapo suvaldytas ir pats sukilimas buvęs menkas, neramumai buvę tik lokališki.

|| Vidurinės Amerikos republika, Nicaragua nutarė pertraukti dipliomatiškus ryšius su Vokietija. Ji yra labai maža.

|| Anglija pradėjo su Rusija tarybas, nes nuo Rusijos nori gauti Oaland salas, Baltiko jurėse.

|| Atstovai nuo Francuzijos atimtų provincijų Alzatijos ir Lotaringijos užgyrė reikalauti, kad tos provincijos butų sugrąžintos Francuzijai. Per 46 metus valdymo vokiečiai neįstengė mat įkvėpti gyventojams vokišką patriotizmą. Turbut ypač vokiečiams tas yra negalimu, nes jų įkvėpimo patriotizmo platinimui įnagiai brutališki, netikę.

|| Kanados premieras įnešė reikalavimą parliamentan įvesti Kanadoj priverstiną tarnavimą kariumenėj.

|| Kadangi Anglija pranešė Francuzijai, jog negali parupinti jai užtektinai anglių, tai Francuzijoj ant geležinkelių sulaikyta bėgiojimas greitųjų traukinių.

|| Menkutė Vidurinės Amerikos republika Honduras pertraukė su Vokietija dipliomatiškus ryšius.

|| Luxemburgo gyventojai savo susirinkime nutarė reikalauti visiškos neprigulmystės savo krašto. Luxemburg prigulėjo Hollandijai, bet vokiečiai, gyventojų noro nepasiklausę, prijungė ją prie Vokietijos viešpatysčių ryšio.

|| Kaip praneša iš Berlino, nuo žaizdų, apturėtų mušyj vakariniame fronte pasimirė vokiškas generolas von Vietinghoff, buvęs vokiškas Strassburgo gubernatorius.

|| Pasimirė vyras garsios lenkės operos giesmininkės Sembrich Dr. Wilhelm Stengel-Sembrich. Jiedu poroj išgyveno 41 metą. Stengel buvo geras pianistas. Ją ir lenkai pirmiausiai Varšavoj pažino, kuomet ji su Stengeliu atvažiavo koncertus duoti, nors ji giedojo jau Atėnų operoj ir ten jau pagarsėjo.

|| New Yorkan atėjo žinia, jog pirma dalis japonų kariumenės pagelbon talkininkams atkako jau Francuzijon. Kareiviai tie išlipo Marseille. Kiek jų dabar atkako, to negarsinama. Bet be abejonės bus atsiųsta ir daugiau. Japonija pasiųs kariumenę ir Rusijon. Atkakę Francuzijon japonai veiks ten drauge su ten atsiųstais jau rusais.

LIETUVA IR KARĖ.

TAUTOS TARYBA.

Įvairių sriovių atstovų susirinkime, kuris vasario 11 d. įvyko, buvo pasiulyta bendra Demokratinės Tautos Laisvės Santaros, Social-Demokratų ir Socijalistų-Liaudininkų rezoliucija, kurį visų sriovių buvo priimta. Rezoliucija taip skamba: "Manydami, 1) kad vienintėlis Lietuvių Tautos tikslas tegali buti—laisvės įsigijimas savo likimui spręsti; 2) kad Lietuvių Tautai Laisvės įsijigimas tegalimas tik nuolatinio, organizuoto, politinio darbo keliu, kuriuo butų nuoseklia, viso pasaulio tautoms reiškiamą Lietuvių Tautos valia, —skaito reikalinga sudaryti tam tikrą autoritetingą organą, butent —Lietuvių Tautos Tarybą—iš atstovų lietuvių visuomenės partijų po tris nuo kiekvienos, palieka Dumos atstovų L. T. Tarybon kvietimą, o lygiai atskirų lietuvių visuomenės darbininkų—kooptavimą pačiai Liet. Tautos Tarybai spręsti, ir pažymi, kad visais tais atsitikimais, kai bus kalbama visos Lietuvių Tautos vardu, neprisidedant prie daugumos sprendimo kurioms -nors partijoms, pažymima kurių partijų vardu Lietuvių Tautos Tarybos nusprendimas skelbiamas-vykinamas.

Tuo nutarimu vaduojanties, kovo 13 d. įvyko steigiamasai Tautos Tarybos posėdis. Į Tautos Tarybą partijų išrinkti šie atstovai:

Demokratinės Tautos Laisvės Santaros—P. Leonas, T. Petkevičius ir S. Šilingas;

Tautos pažangos partijos—M. Yčas, L. Noreika ir kun. J. Tumas;

Krikščionių Demokratų—J. Strazdas, A. Tumėnas ir kun. Vailokaitis;

Katalikų—J. Januškevičius, kun. Rėklaitis ir J. Žilevičaitė;

Social-Demokratų—S. Digrys, G. Liutkevičius ir V. Požėla;

Socijalistų-Liaudininkų—P. Balys, P. Bakanauskas, V. Bielskis.

Partijų atstovai iš savo tarpo išsirinko 6 žmonių prezidijumą, kuris taip vietas pasiskirstė: pirmininkas—S. Šilingas, vice-pirmininkai—V. Bielskis ir kun. Rėklaitis, sekretoriai—L. Noreika ir A. Tumėnas, kasininkas—G. Liutkevičius. Visi prezidijumo nariai turi lygias teises.

Kadangi buvo nurodoma, kad viena-kita norinčių Tarybon įeiti partijų tik ant popieros gyvuoja, viena nuo kitos visai ar labai menkai tesiskirdama, pat partijų programui ištirti išrinkta tam tikra iš 6 žmonių (nuo kiekvienos partijos po 1) komisija. Tuo budu, kovo 13 d. Tautos Taryba tik todel galėjo susidaryti, kad galutinai visos partijos tą dieną dar nepripažintos. Taryba vienbalsiai nutarė pakviesti į savo tarpą V. Dumos atstovus.

Apie pačius Tautos Tarybos darbus pranešime kitą kartą.

REIKALAUJA AUTONOMIJOS.

Skaitmeningas gruzinų kareivių ir aficierų susirinkimas Tiflise išrinko Vykdomąjį Komitetą, kuriam pavesta laikinajai vyriausybei pranešti, kad Gruzijai butinai reikalinga autonomija. Autonomijos projektas tuojau bus paruoštas.

Tokių pat nutarimų yra padarę ir įvairus Latvių, Estų, Ukrainų ir Armėnų visuomenės susirinkimai.

Ukininkų Sąjunga.

II.

Visos Rusijos Ukininkų Sąjungos pirmininkas įteikė Ministerių Tarybos pirmininkui ir darbininkų ir kareivių atstovų Tarybai tokį pranešimą:

"Rusijos ukininkai-kareiviai kartu su proletarais padarė valstybės perversmą, davę visoms didžioje Rusijoje gyvenančioms tautoms platų kelią tverti naują valstybės tvarką, laisvos demokratinės respublikos pamatais.

Per Steigiamąjį Susirinkimą rusų liaudis apreikš mums savo valią. Visos Rusijos klasės ir luomai Steigiamajame Susirinkime ruošiasi organizuotai išstoti, kad apgynus jame savo klasinius, ekonominius ir politinius reikalus. Šiuo metu butinai reikalinga organizuoties pačiai skaitmeningajai Rusijos klasei—daugmilijoninei ukininkijai, kuri Steigiamajame susirinkime turės 70% visų atstovų. Nėra jokios abejonės, kad nuo ukininkų, galų-gale, prigulės nustatymas tokios ar kitokios Rusų valstybės tvarkos. Todel, reikia kuogreičiausia pradėti tverti visos Rusijos Ukininkų Tarybą Petrapilyj.

Visos Rusijos Ukininkų Sąjungos vyriausio komiteto centralio ir apygardos biurų nariai, Petrapilyj susirinkę, kreipiasi į laikinąją valdžią, kad ji, sutartinai su darbininkų ir kareivių atstovų

Taryba, pavestų visos Rusijos Ukininkų Sąjungai kartu su valdžios ir darb. bei kar. atst. Tarybos atstovais organizuoti visos Rusijos Ukininkų atstovų Tarybą.

Toji Tarybą siulomą štai kaip organizuoti.—Nuo penkių valsčių arba stanicų visos Rusijos Ukininkų atstovų Tarybon atstovai. Kiekvienam tokiam atstovui turi buti duodamas veltui Petrapilin bilietas ir užlaikymas. Rinkimuose turi dalyvauti visi suaugę vyrai ir moterys, turtingieji ir beturčiai privalo turėti lygų balsą. Ukininkų išrinktieji atstovai turi buti paliuosuojami nuo kariuomenės ir laivyno, o taip-pat nuo valstybės ir visuomeninių įstaigų. Įstatai apie Tarybos sušaukimą reikia pavesti centralinėms valdyboms visos Rusijos Ukininkų Sąjungos kartu su laikinosios valdžios ir darbininkų ir kareivių atstovų Tarybos atstovais."

VOKIETIJA NORI KURŠO IR LIETUVOS.

Leipzigo laikraštis prie šalies reikalų priskaito užgriebimą Kuršo, Lietuvos ir Briej-Longwy baseiną nuo Metzo į šiaur-vakarius ir militarinio, politinio ir ekonominio Belgijos užgriebimo. Jis užbaigia taip:

"Jei Vienna ir Budapestas sakosi nori taikos be teritorinių užgriebimų, tai jie iš pat pradžių siulindami daugiausia, ką jie gali duoti, visus diplomatinius papročius nugriauja. Tai yra blogas pasielgimas, kuris reikėtų palikti musų priešams. Mes energingai priešinamės Viennos pretenzijai, buk ji galinti mus pamokinti. Jei austrai neturi tiek proto, kad apsiima priimti putrą ir vandens, tai jų dalykas, bet tegul jie liaujasi reikalavę, kad mes ją valgytume."

Konservatyvai susirupinę augančia į vaidžią įtekme demokratų, liberalų ir socialistų ir vis smarkiau užsipuldinėja ant ciesorystės konclerio. Princas Salm-Horstmar laikraštyje Deutsche Tages Zeitung rašo, kad kancleriui išmušusi griešta valanda ir kad jis galėdamas buti monarchijos išganytoju, gali buti taipgi jos kapo kasiku. Koelnische Zeitung sako, kad finansinė Badeno landtago komisija vienu balsu nubalsavo prieš taiką be užgriebimų ir atlyginimų, kurią Scheidemann ir jo draugai skelbia. Valdžia ir vidurinio luomo socialistų vadovai didėsės Badeno kunigaikštystės atmeta šitąs taitaikos sąlygas kaipo apgailėtinas ir kenksmingas Vokietijos reikalams.

Rusuș žiemos viešpatavimas. Atėjo sniegas su šalčiu, ir rodosi, neveikiai juos pakeis atlaidai. Kai-kur labai užpustyti keliai. Iš Badunės apskričio praneša apie didžius užpustymus. Ypač žiemiuose labai užpustyti keliai, ir per pusnis nė išvažiuoti nebegalima. Dabar kasa kelius, kad atitaisius susisiekimą.

Pajieškojimai iš Lietuvos.

Amerikon atėjo daugybė laiškų iš vokiečių užimtos Lietuvos. Žmonės šaukiasi pagelbos ir jieško savo giminių čia Amerikoj. Žemiaus paduodame surašą tų žmonių, kuriems atėjo laiškai. Šituos laiškus galima atsiimti iš 'Tėvynės" redakcijos. Radę šiame suraše savo laišką, raykit laiką, nurodydami jo unmerį, sekančiu antrašu: V. K. Račkauskas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Treinauskis Stanislovas, karės tremtinis, nori susižinoti su savo švogeriu Pranu Bavydžiu, Kauno gub., Šiaulių pav., Viekšnių vals., Laižuos miest., 4 metai atgal gyveno New Yorke, N. Y. Adresas: Russia, g., Moskva, Blaguša Izmailov Zverinica, dom Nazonova, Stanislavas Treinauskis.

Chorockas Antanas, karės belaisvis nori susirašyti su savo švogeriais Juozu ir Zigmantu Juknevičiais iš Melrose Park, Ill. Adresas toks: Germany. Kriegsgefangenen Lager Soltau (Osnabrueck-Magistrat). Anton Chorocki.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIAMS.

Nesenai, kovo ir balandžio mėnesiuose, po musų Nauj. Anglijos vietas, kur tik lietuvių didesnis buvo apsigyvenęs, važinėjo su prakalbomis gerb. A. M. Martus. Ir kur jis tik buvo, kur kalbėjo, ten dideles žymes paliko—butent apie 16 Lietuvos Gelbėjimo Fondo skyrių, kurie dabar rupestingai ir pasekmingai darbuojasi. Taipgi prie LG. Fondo skyrių susitvėrė ir Lietuvos Neprigulmybės Fondo skyriai, net pav. Lincoln, N. H. moterys vienos sudarė nemažą LNF. skyrių. Taigi p. Martaus rupesniu susitvėrė 6 ar 7 ALT. Sandaros kuopos. Kitose vietose, kur yra C.K. skyriai, tai juos suartino ir ten jiems aukas rinko.

Taigi dabar, pakol neužpuolė karščiai, Nauj. Anglijos kolonijoms ir jų veikėjams pranešu, kad Jums dar užduodu sunkaus darbo. Šiuo sykiu turėsime už kalbėtoją—agitatorių Lietuvos ir Amerikos lietuvių reikalų žinovą, iškalbingą dailininką gerb. Stasį Šimkų. Visose prakalbose bei vietose gerb. kalbėtojas daugiausia atkreips lietuvių domos į nukentėjusius Lietuvos reikalus, bet visose prakalbose aiškins ir apie lietuvių tautines kulturines draugijas, butent į TMD., SLA., ALTS. ir kitas vietines ir tt. Taipgi, kur nėra LG. ir LNF. skyrių, arba Tautos Fondo skyrių, ten organizuos Centralinio Komiteto skyrius ir vietinius veikėjus, visus lietuvius suriš į kruvą del Lietuvos gelbėjimo ir vietinių dalykų užžiurėjimo.

Prakalbos įvyks sekančiose vietose ir datose:

Providence, R. I. gegužio 23 d.
Worcester, Mass. geg. 25 d.
W. Lynn, Mass. geg. 27, po pietų 1:30 val. Lietuvių salėje.
vakare 7:30 val.
So. Boston, Mass. geguž. 27,
Brockton, Mass. geg. 29 d.
Norwood, Mass. geg. 30 d.
Bridgewater, Mass. birželio 2 d.
Cambridge, Mass. birželio 3 d. po piet ar vakare, kaip rengėjams parankiausia.
Brighton, Mass. birželio 5 d.
Salem, Mass. birž. 8 d.
Haverhill, Mass. birž. 8 d.
Lowell, Mass. birž. 10, po pietų 1:30 val.
Nashua, N. H. birž. 10 d., 7:30 valandą vakare.
Manchester, N. H. birž. 12 d.
Lincoln, N. H. birž. 13 d.
Lawrence, Mass. birž. 15 d.
Hudson, Mass. birž. 17 d.
Fitchburg, Mass. birž. 18 d.
Gardner, Mass. birž. 20 d.
Athol, Mass. birž. 22 d.
Easthampton, Mass. birž. 23.
(Tolimesnį maršrutą paskelbsiu vėliau).

Šiose visose kolonijose draugijos, veikėjai, turi tuoj užsakyti salę ir gerai išgarsinti, kad visi lietuviai, be skirtumo lyties bei pažiurų, sueitų. Kaip tik salę paimsite, tai tuoj rejkja žemiaus pasirašiusiam pranešti.

Dar kartą pastebiu, kad kaip stropiai rengėt prakalbas p. Martui, tai dar stropiau ir pasekmingiau surengkite p. St. Šimkui.

J. Sekevičius.
101 Oak St., Lawrence, Mass.

IŠ ELIZABETH, N. J.

Kaizerio garbintojai ir S. V. kareivis.—Čionai atvyko iš Detroit, Mich. vienas vaikinas Juozas Ambrozevičius, išvažiuodamas į Amerikos kariuomenę su savo dėde atsisveikinti. Nežinodamas, kur jo dėdė gyvena, užėjo pas lietuvį p. Ribinską prie First gatv. jo pasiklausti. Ribinskas yra fotografistas ir jis savo krautuvėje pačiame pryšakyj turėjo iškabinęs kaizerio paveikslą. Jaunas kareivis užklausė Ribinsko, ką tas reiškia, kam jis laiko iškabinęs tokio kraugerio paveikslą, ir kodel pas jį nėra p. Wilsono paveikslo.

Ribinskas, kaipo socialistų šulas, pradėjo kaizerį girti ir jo nuopelnus pasakoti. Kareivis ant jo sušuko: Tu begėdi, aš savo kraują ir gyvastį aukauju už šios šalies ir kitų šalių laisvę, ir podraug už Lietuvos laisvę, o tu ėsdamas šios šalies duoną ir turėdamas laisvę, drįsti kaizerį garbinti?!

Priėjęs kaizerio paveikslą nutraukė nuo sienos ir numetė. Numetęs, paklausė jo, kur yra policija. Ribinskas, nusigandęs, pabėgo iš savo krautuvės, o p-nia Ribinskienė ėmė perprašinėti kareivį, pasižadėdama vietoje kaizerio paveikslo p. Wilsono pakabinti.

Ant rytojaus tas kareivis lankėsi pas savo gimines ir pažįstamus Brooklyne. Čia pasitaikė jam eiti pro "Laisvės" redakciją ir užėjo jon. Užėjęs pasipasakojo, kad jis esąs kareivis ir ko jis lankosi rytuose.

Laisviečiams tas nepatiko ir tarp jų su kareiviu prasidėjo argumentai. Subėgo visi "Laisvės" darbininkai, tarp kurių buvo ir viena mergina. Šičia be maža ko neatsitiko tas pats, ką ir Elizabethe. Svečias atsisveikindamas tarė laisviečiams: Tokiai supančiotai "Laisvei" kokią fabrikuojate jus, netinka laisvės šalyj, nes jųs nemokate laisvės godoti.

Ne Cicilikas.

IŠ NEWARK, N. J.

TMD. 41 kp. prakalbos.—Geg. 17 d. TMD. 41 kp. parengė prakalbas; kalbėjo p. St. Šimkus. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Badaujantiems Lietuvoj surinkta aukų $77.00, kurie pasiųsta Centr. Komitetui. Musų katalikai, ypatingai vyčiai, stengėsi užkenkti šitam musų susirinkimui ir bandė jį paardyti. Vyčiai, užbėgdami už akių, parengė savo prakalbas diena pirmiau, bet maža pelnė. Be to jie naikino musų pliakatus, dalinamus šale bažnyčios, ko jie nedarydavo nei su socialistų pliakatais, Katalikų chorai atsisake dalyvauti musų susirinkime, bet mums patarnavo socialistų choras "Sietynas" ir gražiai padainavo dainelių, už ką jiems TMD. 41 kp. komisija taria širdingą ačiu.

Fanatizmas, kuris mėgina gerus darbus stabdyti, iš kokios srovės jis nebutų, yra labai peiktinas,

TMD. Narys.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Linksmas kliubas. — Nesenai prie Hudson Ave. pradėjo organizuotis lietuvių kliubas. Į trumpą laiką prisirašė prie šito kliubo apie 100 vaikinų. Tas parodo, kad kliubas turi pasisekimą. Todel įdomu bus pasižiurėti, kaip šitas pasisekimas įgyjama.

Kliubas vadinasi "Lithuanian Independent Club"; ant kliubo ruimų lango yra parašyta (?) lietuvišką vėliava ir šv, Jurgis ant arklio. Situose kambariuose kliubo nariai susirenka kas vakaras ir linksminasi; vienas kuris išgverusiu pianu skambina, o kiti lie viškas dainas traukia. Šitas vacių koncertas tokį trukšmą padaro, kad šalutiniai gyventojai per penkis blokus negali miegoti.

Nedėldieniui atėjus, kliubiečiai turi pasirupinę alučio, pasikviečia panelių ir muzika dar didesnė iškila. Žodžiu, kliubo nariai visą savo atliekamą laiką pašvenčia pasilinksminimams ir užtai pasisekimą turi. Jie nelaužo savo galvų, kad ko pasimokinus, sakysime, skaityti, ar rašyti. Ne, jiems tas nerupi ir ve blaivu protu iš šalies žiurinčiam yra liudna, kad pas mus tokie netikę dalykai yra mėgiami.

A. K. V.

SPRING VALLEY, ILL.

Geg. 19 d. čia siautė didelė audra su perkunija. Perkunas trenkė į airių bažnyčią ir uždegė. Bažnyčia ir klebonija sudegė visiškai, mokykla tik truputį apdegė.

Vilimas.

IŠ NEW PHILADELPHIA, PA.

Lankėsi SLA. prezidentas.—Geg. 15 d. lankėsi čia p. S. Gegužis, SLA. prezidentas su šitos organizacijos reikalais. Po pietų svečią palydėjo p. Narijausko automobiliuje iki Pottsvillės miesto šitie lietuviai: P. Narijauskas (skvajeris), J. Lietuvninkas, J. Pečikeraitis ir S. Bulota. P-nas Gegužis sako, kad šį metą SLA. pasididino daugiau kaip tukstančiu naujų narių. Ir vietinė SLA. kuopa nuo sausio 1d. š. m. padidėjo 15 narių.

Šį pavasarį, kas tik kiek žemės nugriebia, tuoj bulvėmis užsodina. Kur kitais metais budavo rutų darželai, ten šiemet bulvės pasodintos.

Iki geg. 17d. buvo šalti orai; medžiai nesprogo, pašėlių diegai labai reti ir silpnai išrodo.

Plaušinis.

IŠ RACINE, WIS.

Iš draugijų veikimo.—Bal. 29 d. Šv. Rozalijos Moterų ir Merginų Dr-ja pastatė scenoje kelis veikalėlius: "Perskirų teisėjas," komedijėlę "Rozalija ir Čigonė" ir "Užburtas Jackus." Vaidinimas prasidėjo 3 val. po pietų ir traukėsi iki 6:15 val. vakaro. Žmonių atsilankė gana daug, apie 200 ypatų. Vaidinant, publika gražiai užsilaikė. Artistai, nors didžiuma jų pirmą syk išėjo scenoje, bet atliko savo roles gerai. Ypatingai gerai vaidino p-lės Agota Zigmenskaitė, Marė Masiulyčia, Zuzė Kumpikė ir p-nios O. Dokšienė ir M. Ragauskienė. Iš vyrų geriausiai vaidino A. Jalinskas, A. Valčiunas, J. Ugenskis, J. Doksus, P. Atkočiunas, K. Kudirka, ir k.

Petraukimuose buvo dainuojama dainos. Geriausia publikai patiko M. Vilkiutės daina apie Lietuvą ir jaunų mergaičių M. ir P. Petkevičiučių duetas "Daina apie karę."

Po visų vaidinimų Cecilijos choras gražiai sudainavo: "Girioje" "Sveiki broliai dainininkai" ir "Lietuva Tėvynė Musų," lietuvių benui pritariant.

Pelnas nuo parengimo paskirtas išgavimui Lietuvai laisvės. Liet. Neprigulmybės Fondan suaukota $10. Labai tai gražus tikslas; geistina bujų matyti ir daugaiu parengimų tokiais gražiais tikslais.

Geg. 2 d. tapo suorganizuotas A. L. Cent. Kom. Skyrius ir išrinkta nauja valdyba į vietą atsisakiusios. Valdybon įėjo tinkami ir darbštųs žmonės ir todel tikimasi, kad aukų rinkimo darbas eis sparčiai.

Kun. V. Slavinas buvo užsispyręs šitą skyrių išardyti, bet visas jo darbas nuėjo ant niekų; raciniečiai dar nėra tiek nupuolę dvasia.

Geg. 5 d. ALT. Sandaros 35 kp. surengė linksmą vakarėlį. Publikos prisirinko neperdaugiausia, bet visi linksminosi gražiai iki vėlų išvakarų ir išsiskirstė užganėdinti. Vakarėlyje buvo pardavinėjama knygutė "Lietuvos Laisvė;" parduotą 20 egz. Pelno nuo vakarėlio liko su viršum $25. Kuopa auga ir finansiniai ir nariais; dabar narių turi 20. Yra tikimasi, kad ilgainiui ji išaugs į didelę kuopą.

TMD. 121 kp. taipgi gerai gyvuoja. Pilnai užsimokėjusių narių turi 50. Dabar yra nutarusi surengti šeimyniską išvažiavimą į miškus. Išvažiavimas bus birželio 17 d. š. m. į Midway Parką. Tai bus pirmas tokis raciniečių išvažiavimas; išvažiavimo programas bus paskelbtas vėliaus, bet jis visiems patiks. Yra tikimasi, kad į šitą išvažiavimą atvyks ne tik raciniečiai, bet ir aplinkinių kolionių lietuviai.

M. Kasparaitis.

WATERBURY, CONN.

"Veidmainystė ir Meilė" scenoje. Didžiausias pasisekimas. Visas Waterburis nekantriai laukėme gegužės 6 d. kuomet pagarsėjusi Amerikoje New Yorko—Brooklyno Dramatiškoji Dailės Dr-ja atvažiavusi čionai sulošti didžiausią (?) kliasišką veikalą, kokis tik yra lietuvių kalboje. Laukėme visi, ant gatvių, susirinkimuose, gatvėse ir visur kur tik žmonės sueina buvo tekalbama apie tą lošimą, o čia visur languose dideli pagarsinimai ir didelė iškaba skersai Bank gatvę iš senai jau plevėsuoja.

Dar pėtnyčioje Waterburin pribuvo pats vedėjas artistas A. Vitkauskas, o subatoje atvažiavo lošikės ir p. P. Norkus, "V. L." redaktorius ir to veikalo vertėjas. Visur sujudimas, kalbos, rodos kokia tai didžiausia šventė,

Ant rytojaus pusvalandžiu prieš prasidedant ir aš nusiskubinau į didelį Polis teatrą, kur buvo sulošta tas garsusis Šilerio veikalas. Bet jau prie teatro durų negalima prieiti. Ne tik teatro Vurmą suareštuoti.

prieangis pilnas žmonių, bet jau toli, toli, toli gatve žmonės nustoja į eilę. Du policmonai tvarko žmones, stato juos į eilę, kitaip butų didelis grudimasis. Atsistojau ir aš į eilę. Pagaliaus dasigavau į teatrą. Tai didelis teatras, žmonių visur pilna, ypač užimtos brangesnės vietos. Ant galo pakilo uždanga ir mes pamatėme gyvenimą iš laikų Liudviko XV.

Sunkų ką nors kalbėti apie Šilerį. Tai pasaulinis rašytojas, kurio klasiški veikalai išversti į visas pasaulio kalbas. P. Norkaus vertimas ir gana geras, kalba lengva, įspudinga ir skambi. Bet girti ar peikti tokį veikalą butų prasižengimu. Tą veikalą kaip ir visus Šilerio veikalus ir be mųs pasaulis apkainavo ir pasakė savo nuosprendį. Delei informacijos labai trumpoje sutraukoje paduodu to veikalo turinį.

Aktas Pirmas—Atidengimas I.

Scena perstato Millerio kambarį. Nušviečiamas tuomlaikinis gyvenimas. Prasideda Vurmo šėtoniškos intrigos. Luizos meilė ir nekaltybė. Ferdinandas prižada mylėti Luizą, ir jos motiną. Millerienė tuom džiaugiasi, nors tėvas netiki ir mano, kad tas pražudys jo brangią dukterį. Meilės scena.

Aktas Pirmas—Atidengimas II.

Prezidento puikųs kambariai. Prezidentas džiaugiasi, kad jo sunus Ferdinandą suženyti su Hercogo gers bonką vyno, jei jo sunus suteršnekaltą merginą. Vurmas ingundo atlikti bjaurią intrigą, kad Ferdinandą suženyti su Herocgo sugulove, o kad pačiam tektų nekaltoji Luiza. Von Kalbas intraukiamas į sankalbį. Scena su tėvu, kur Ferdinandas parodo savo tvirtumą.

Aktas Antras—Atidengimas III.

Puikus kambaris (palocius) Hercogo sugulovės leidės Milford Leidė Milford išreiškia savo tarnaitei, kad myli Ferdinandą ir jo laukia, kaip išganymo. Milford savo galingą gerą ir prakilnią sielą, kuomet Ferdinandas pasako jai, kad jis myli kitą. Gili dramatiška scena.

Antras Aktas—Atidengimas IV.

Millerio kambaris. Ferdinandas giasi surasti teisybę pas veidmainį prezidentą. Ferdinandas nužudo kareivius, kurie nori suareštuoti Luizą. Norį išvesti Luizą ir priristi prie gėdos stulpo, bet Ferdinandas pasako išduosiąs tėvo bjaurius darbus, prezidentas susilaiko nuo tokio žingsnio.

Aktas Trečias—Atidengimas V.

Prezidento salė. Baisus suokalbis prezidento su Vurmu. Von Kalbas, kaipo įrankis suardyti meilę Ferdinando prie Luizos. Su galvojimas fiktyviško laiško, kuriuom vėliau iššaukiamas didžiausias Ferdinando pavydas ir Luiza nepasitikėjimas.

Aktas Trečias—Atidengimas VI.

Millerio kambaris. Ferdinandas inkalbinėj Luizai pabėgti. Luiza del meilės prie tėvo atsako, tat Ferdinandas intaria ją, kad ji jo nemyli. Vėliaus Vurmas priverčia parašyti laišką von Kalbui, ir priverčia išsižadėti savo meilės prie Ferdinando. Luiza pasilieka morališkai užmušta.

Aktas Ketvirtas, Atidengimas VII.

Prezidento kambaris. Ferdinandas susitinka su von Kalbu ir reikalauja, nes mano, kad anas paviliojo jo Luizą. Jis keikia Luizą. Von Kalbas šiaudadvasiai bijosi ir atsisako nuo Luizos, bet Ferdinandas tam netiki. Netiki ir Luizai. Jam jau rodosi, ka visas pasaulis tik iš veidmainių susideda.

Aktas Ketvirtas, Atidengimas VIII.

Leidės Milford kambaris. Milford patyrimui viso dalyko pasišaukia Luizą ir kalbina ją į savo tarnaites. Patyrusi gilumą ir galingumą jų meilės pati persikeičia, paleidžia tarnus, išdalina turtus ir išbėga.

Aktas Penktas, Atidengimas IX.

Millerio kambaris. Milleris su duktere rengiasi bėgti nuo tų visų kankynių. Ferdinandas sulaiko ir užmoka neva už lekcijas. Feridnandas pila nuodus į liminadą, abudu geria. Prakeikia Luizą. Luiza mirdama pasako visą teisybę. Ferdinandas nori bėgt užmušt savo tėvą, bet Luizos mirtis sulaiko. Ineina prezidentas, kurį Ferdinanads prakeikia ir miršta. Prezidentas liepia save ir

Kaslink lošimo, tai vien tik galima gėrėties, kad lietuviai taip puikiai ir taip gerai gali sulošti tokį sunkų veikalą. Kad puikiai buvo lošta, paliudija ir tas, kad publika taip ramiai užsilaikė, kad kartais buvo taip tyku, kad jei musė butų lėkusi, o butų buvę girdėti. Gėrėjosi lošimu ne tiktai lietuviai, bet ir anglai, net pats Polis teatro manažierius sveikino lošėjus su tokiu gabiu veikalo išpildymu. Bet visgi reikia nors trumpai peržvelgti ir roles.

Artistas ir visos trupos vedėjas p. A. Vitkauskas lošė Ferdinando rolę. Ta rolė labai sunki išpildyti. Jame ir užsiveria beveik visas dramos branduolis. Jis myli Luizą, o čia jo tėvas kaip budelis pragarinėmis intrigomis verčia jį, kad vestų doros nustojusią karaliaus sugulovę. Jis per visą veikalą kovoja su tomis intrigomis, kovoja su savo širdžia, bet neišlaiko tos kovos ir jis davestas ligi galo nunuodija savo mylimą Luizą ir pats save nusinuodija. A. Vitkauskas atliko savo rolę taip gerai, kad negalima suprasti, kaip geriau galima atlikti. Ypač padrebino publiką scenos, kuomet jis pakelia ranką ant tėvo, paskui kuomet nori nudurti Luizą, kad ji nebutų suteršta.

Po Ferdinando antra sunki ir ilga rolė, tai Luizos rolė, kurią išpildė panelė Aldona Skeraitė. Luiza, tai tik ką pražydusi gėlelė, kuri del meilės pasirengusi pulti po Ferdinando kojomis, kad ją sumintų. Ji myli jį nežemiška meile, gyvena vien tiktai del meilės. Tai ideališkos nekaltybės ir sielos tyrumo meilė. Luizoje kovoja dvi priešingos spėkos: meilė prie Ferdinando ir meilė prie savo tėvo. Vurmas ir sutveria visas intrigas ant šios kovos. P-lė Aldona Skeraitė taipgi, kaip ir Vitkauskas, sulošė tą rolę. Buvo ant scenos tikru angelėliu. Ypač buvo pastebėtinai gražios scenos, kuomet ji skyrėsi su savo Ferdinandu. Taippat padrebinanti buvo paskutinė scena, kuomet ji dasižino, kad jau ingėrė nuodus ir kuomet išpasakoja, kad ji nekalta. Vargiai geriau galėtų sulošti ir gabiausios profesijonalės lošikės. P-lė A. Skeraitė ištikro yra žvaigždutė ant amerikietiškos lietuvių scenos.

Ponas Vaiciekauskas Vurmo rolėje buvo nepasekamai gražus. Tai pragariška rolė; nebereikalo Šileris vokiškai jį pavadino Vurmų, kas lietuviškai reiškia kirminą. Ir ištikro p. Vaiciekauskas perdėm visą lošimą atvaizdino kirminą. Pats susitraukęs, persikreipęs su ištysusiu kaklu ir sulenkta kupra tikrai buvo kirminu. Kalba dar daugiau pagražino visus gestus; tai tikra veidmainio ir žalčio kalba. Vaiciekauskas stebino publiką.

Prezidento, Ferdinando tėvo, rolę išpildė A. Lapinskas. Jis lošė irgi labai puikiai, išdidžiai ir pilnai atvaizdino tą, kad jis intrigomis užmušystėmis dasigavo į ministerių prezidentus ir tą valdžią palaiko su pagalba sugulovių, intrigų ir žemumo.

Muzikanto Millerio rolę išpildė p. A. Ragažinskas. Milleris, tai doras miesčionis, mylintis savo vardą, teisingumą. Jis labai myli savo dukterį Luizą, kuri sudaro jo visą turtą. Jis nesigodžia garbe. Ir ponas Ragažinskas piinai viską atvaizdino. Jam labai įspudingai pasisekė atlikti sceną, kuomet Ferdinandas prieš nužudysiant jo dukterį paduoda auksinių pinigų krepšelį. Čia jau apsireiškia vokiškas godumas, ką p. Ragažinskas gana gerai ir atliko.

Hercogo sugulovės Milford rolę atliko p-lė J. Skeraitė. Ta rolė viena svarbiausių. Ten turi buti atvaizdintas ir moteries puolimas ir jos išdidumas. Netyras kunas ir švari širdis. Sugulovė Milford turi dar atvaizdinti, kad moteriškė budama ant virvutės vedama vergė gali priversti nusilenkti pasaulio didžiunus. Milford iš vienos pusės puolusi moteriškė, o iš kitos visogalinti valdovė susidaužo į Ferdinando tvirtumą, meta žemčiugus, meta paločių, meta turtą ir eina į pasaulį kaip paskutinė moteris. P-lė J. Skeraitė pilnai suprato savo rolę ir ją taip puikiai atliko, kad nėra vietos bile kokioms pastaboms.

P-lė U. Kriaučiuniutė išpildė Millerienės rolę. Tai įsikunijusios kvailybės rolė. Ir atliko gana gerai. Ji ginčuose buvo žiauri, pikta, kaip ir pridera tikrai (?) miesčionei.

Ponas J. Valentas Hofmaršalo rolėje irgi buvo gana gražus, ypač gražiai atliko rolę kuomet Ferdinandas kvietė jį šaudyties.

Jei prie šito lošimo pridėti dar kostiumus tam parinktus, pridėti gerai apstatytą sceną, tai supraskite, kaip galėjo viskas puikiai išeiti. Publika nei nesijuto, kaip prabėgo tos keturios suviršvalandos.

Jei tankiau butų statomi panašus veikalai, tai butų galima džiaugties. Tiesa, tokius veikalus gali atlikti ne bile kas ir ne bile kur. Bet šis spektaklius tai aiškiai parodo, kaip lietuviai yra gabūs. Parodo, kad jei jau lietuviai už ko imasi, tai ir padaro. Šis veikalas nustebino ne tik Waterburio lietuvius, bet ir svetimtaučius.

Pasibaigus lošimui, išėjau išleisti artistus. Nuėjau prie scenos durų. Artistai nusigramiravę ir apsitaisę į lošėjų kostiumus, o tik plošikis apsitaisęs sėdosi į du uždengtus automobilius ir greitai išvažiavo į Bridgeportą, Conn. (apie 40 mylių nuo čionai). Jiems nebuvo laiko nusirengti, nes jie ant 8 val. vakare jau turėjo tenai lošti tą patį veikalą.

Taippat ir trįs automobiliai prisėdę waterburiečių nuvažiavo į Birdgeportą, kad tenai pamatyti antru kart tą patį veikalą.

Taigi Waterbury sulošti tas veikalas visais atžvilgiais nusisekė. Reikia pastebėti ir tai, kad delei to spektakilaus labai daug pasidarbavo ir vietiniai lietuviai. Beveik visu kuom rupinosi vietinis graborius p. Dielnikaitis. Jis daug triuso pridėjo. Taipgi pasižymėjo pasidarbavimu ir pp. A. Povilaika, J. B. Saliunas, A. Osteika, V. Kiaušas, J. Trečiokas, Padvaraitis, Olyta ir kiti.

Smagu yra, kuomet tokie gražųs darbai taip pasiseka. Smagu yra, kad lietuvių teatras kas kartas vis kįla augštyn ir augštyn. Dabar jau beveik susilygino su svetimtaučių teatrais.

Reporteris.

Zinios Zinelės.

Springfield, Ill.

= Gegužio 3 d. buvo uždarymas smuklių. Girtuokliai stengėsi prisigerti ant visados. Buvo daug peštynių ir areštų. Policija neapsidirbo su girtuokliais iki vidurnakčio.

Worchester, Mass.

= Worchesteryj vis daugiaus platinasi rauplės. Ligonių yra 15. Paskutiniu kartu rauplės Worcesterį buvo aplankę 18 metų atgal, kuomet keli žmonės pasimirė šitą liga.

Gilbertville, Mass.

= Pragyvenimas Gilbertvillėj labai brangus. Darbai pradeda mažėti. Pirma žmonių čia buvo daug, dabar jų skaitlius žymiai sumažėjo, nors kompanija dykai duoda žemę ir mėžinį, kad žmones palaikius.

Cleveland, O.

= Mėsos inspektorius dr. Roneche ir Clevelando sveikatos departamento nariai svarsto klausimą vartojimo arklienos. Jei jų nuomone arkliena nebus kenksminga sveikatai, tai ji bus leista pardavinėti greta su kitomis mėsomis.

Brooklyn, N. Y.

= Keliuose blokuose nuo "V. L." išleistuvės sudegė cukrinės krautuvė ir bačkų dirbtuvė. Gaisras buvo toks didelis, kad už keturių blokų buvo šiltoka. Viskas sudegė iki pamatų. Griuvėsiai smilko visą dieną ant rytojaus. Daug nukentėjo aplinkiniai namai.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popieros pusės, palliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Vokietijos atsinešimas linkui Lietuvos. Netrukus galima išgirsti svarbių žinių, kurios nušviės dabartinį Vokietijos valdžios atsinešimą linkui Lietuvos. To galima tikėtis iš dabartinių tarybų, kurios eina tarp Berlyno ir Viennos, kuriose dalyvauja, kaip pranešama, kaizeris ir Austrijos ciesorius, Vokietijos kancleris Bethmann-Hollweg, Vokietijos užrubežio reikalų ministeris Zimmermann ir Austrijos premieras Czernin. Vokiečių atstovas iš Varšavos praneša, kad šiose tarybose bus, tarp kitų reikalų, apkalbama taipgi ir Lenkijos reikalai.

Tarp svarbesnių klausimų apie Lenkiją, kurie nebuvo išrišti, kuomet Vokietija apskelbė Lenkijos "neprigulmybę" pernai lapkričio mėnesyj, buvo du klausimai: 1) kas turi buti Lenkijos karalium ir 2) koki turi buti tos "neprigulmingos" Lenkijos rubežiai.

Pirmas klausimas mums nesvarbus. Užtai antras gyvai palyti Lietuvą. Nors jo išrišimas Viennos tarybose butų galutinas tik tuomet, kuomet vokiečiai karę laimėtų, visgi tų rubežių nustatymo sumanymas parodytų mums aiškiai, kaip Vokietija linkui Lietuvos atsineša.

Lenkai, kaip žinome, geistų jau jeigu ne visą Lietuvą, tai bent Suvalkų ir Vilniaus bei Gardino gubernijas pasisavinti. Pradžioje Vokiečių valdžia, sekdama tam tikrus savo planus, nežiurėjo priclankiai į tokias lenkų pretensijas ir Lietuvą tuom laiku atskyrė nuo Lenkijos, pastatydama Lietuvai atskirą nuo Varšavos administratyvę valdžią.

Bet laikas mainosi, mainosi politiška situacija, o sulyg jos mainosi ir vokiečių planai. Mes turime užtektinai medžiagos, kad manyti, jog pastaraisiais laikais vokiečių valdžios planai, kiek tas palyti Lenkijos-Lietuvos reikalus, žymiai persimainė. Ir persimainė lietuvių nenaudon.

Kuomet vokiečiai tvėrė "neprigulmingą" Lenkiją ir atskyrė Lietuvą, jie buvo pilnais pergalėtojais ir tikėjosi karę pilnai išlošti. Iš Lenkijos jie manė padaryti "neprigulmingą" karalystę, bet be atidavimo jai lenkiškų Poznaniaus, Silezijos ir vakarinės Prusijos provincijų.

Dabar bene ir vokiečiai pradeda suprasti, kad tokia Lenkija kaip kad jie norėjo sutverti—tik iš Rusiškų lenkų provincijų, atėmus Suvalkus—negali lenkų užganėdinti. Reik jiems atiduoti Poznanius, Silezija ir Vakarinė Prusija, — ko vokiečiai jokiu budu nenori padaryti, — arba duoti jiems ką nors kita, kad juos užganėdinus.

Ir štai tulas lenkų korespondentas Jan J. Kowalczyk iš Kopenhgaeno rašo dar vasario mėnesyj, kad vokiečių valdžios esąs svarstomas naujas plianas, kad užganėdinti lenkus ir priversti juos atsisakyti nuo Poznaniaus ir kitų provincijų. Lenkams manoma pasiūlyti didesnius rusiškus plotus rytuose ir lietuviškus plotus šiauriuose.

Sulyg šito pliano šiauriniai rubežiai eitų išilgai Augustavo kanalo, paskui Nemunu iki Nėrio ir Nėriu toliaus į rytus. Kitais žodžiais tariant, prie Lenkijos butų prijungta visa Gardino ir Vilniaus gubernija su miestu Vilnium.

Kad toksai panašus plianas buvo, ar yra galvotas, į tai nurodo dar ir ta aplinkybė, kad tuojaus po Lenkijos ir Lietuvos užėmimo, tie kraštai buvo visai atidalinti vienas nuo kito, o nuo to laiko, kaip apskelbė "neprigulmingą" Lenkiją, muito linija, buvusi tarp Lenkijos ir Lietuvos, tapo panaikinta. Vasario mėnesyj, šių metų, panaikinta taipgi uždraudimas susirašinėti laiškais tarp Lietuvos ir Lenkijos. Iš to galima spręsti, kad Lietuva pradėta traukti Lenkijos sfėron.

Vokietijos nekurie įtekmingi laikraščiai tvirtai reikalauja Lietuvos (kiek jos liktų nuo Lenkijos). Net vokiški socialistai, po vadovyste Scheidemanno, mena, kad Kuršo ir Lietuvos prijungimas butų neblogas dalykas "vokiškam proletariatui".

Visais žvilgsniais dalykų stovis nėra tokis, kad galėtų lietuvius džiuginti.

Palauksim ir pamatysim, kas išeis iš tų tarybų, dabar vedamų Viennoje. O tuom tarpu nereik snausti ir džiaugtis, kad Lietuvą "taipjau kaip turime".

Stockholmo konferencija ir musų socialistai. Šiame numeryje telpa žingeidus kun. J. Žilinsko straipsnis. Jame rašytojas nušviečia, kaip žiuri į Lietuvą vokiški socialistai, ypatingai didesnėji jų dalis kuria vadovauja Scheidemann.

Scheidemanno frakcija yra prielanki vokiečių valdžiai. Vokiečių valdžia, norėdama padaryti atskirą taiką su Rusija, daugiausiai naudojasi tame Scheidemanno grupės socialistais. Šiądien mažai kas abejoja, kad šaukiamoji Stockholme socialistų konferencija yra sumanyta ir remiama Scheidemanno frakcijos, už kurios pečių stovi kaizerio valdžia. Tas aišku jau nors ir iš to, kad valdžia, maloniai leidusi Scheidemannui važinėti į Skandinaviją delei tos konferencijos surengimo ir suteikusi pašportus Scheidemanno frakcijos delegatams į tą konferenciją, nenorėjo iš pradžių duoti pašportų kitos, mažesnės socialistų frakcijos delegatams, kurie valdžios neremia ir kurie yra priešingi Scheidemannui.

Yra labai žingeidu, kokią poziciją užims socialistų konferencija Stockholme. Laikraščiai kalba, kad 9/10 tos konferencijos delegatų bus Scheidemanno plauko. Scheidemanas gi nėra prielankus politiškai Lietuvos ateičiai.

Jeigu taip, tai prieš musų lietuvių socialistus privalo stoti klausimas: ar jie privalo tylėti, ar atpenė—privalo užregistruoti savo balsą Stockholmo konferencijoj kaslink Lietuvos laisvės?

Teisybė, susiėjime, kurs nesenai įvyko Brooklyne, musų nekurie socialistai išsireiškė, kad jie esą priešingi Lietuvos neprigulmybei. Bet mes nenorime tikėti ir abejojame, kad didesnė lietuvių socialistų dalis tokiai begėdiškai nuomonei pritartų.

Štai gera proga musų socialistams pasidarbuoti savo tautos labui. Jie privalėtų pasirupinti, kad Stockholmo konferencija išgirstų ir lietuvių balsą — balsą reikalaujantį lietuvių tautai neprigulmybės.

Ir lietuviai bus jiems dėkingi, jeigu jie išpildys šitą savo pareigą sulyg savo tautos ir savo tėvynės,

---

Registracija, arba kariškas cenzas. Prezidento Wilsono paskelbta prokliamacija nuskiria 5 d. birželio kaipo dieną, kurioj visi vyrai nuo 21 metų iki 30 metų amžiaus turi užsiregistruoti.

Mes atkreipiame savo skaitytojų ir visų lietuvių atydą į šitą dalyką ir patariame lengvai prousis sau jo nepraleisti.

Kiekvienas vyras tarp 21-mų ir 30-tų metų amžiaus privalo tą dien nueiti į savo precinkto balsavimo vietą ir išpildyti tokią blanką, kokią mes jau buvome padavę "Lietuvoje".

Kas tą dieną neužsiregistruotų, tas papuls po bausme, o sulyg įstatymų bausmė užtai yra iki vienų metų kalėjimas.

Eikite visi užsiregistruoti, paaiškinkite apie tai ir savo pažįstamiems, kad jie nepakliutų bereikalingai bėdon.

Amerikoj, kaip apskaitliuojama, rus apie 10 milijonų tokio amžiaus vyrų. Iš to skaitliaus išrinks kariumenėn apie 500 tukstančių, vadinas kariuomenėn ims kokį vieną iš 20 užsiregistravusių vyrų.

Paduokite savo amatą, arba užsiėmimą, kuriame esate specialistais, — iš tarpo tokių daugelį paliuosuos, nes jie bus reikalingi amunicijos ir kitose karės reikmenų fabrikose, taipgi ant farmų.

Lietuvių Reikalai Washingtone. "Darbininkas" praneša, kad "Tautos Taryba" nutarusi užlaikyti nuolatinį atsotvą Washingtone. Šio atstovo priedermė bus informuoti tinkamas valdiškas ypatas apie lietuvių tautos reikalus. Atstovu nuo "Tautos Tarybos" žadąs buti Dr. J. Bielskis, kuris netrukus apsigyvensiąs Washingtone.

Apie reikalingumą panašios informacijos męs jau rašėme "Lietuvoje" kelis kartus ir todel gerai, kad bus tenai nors vienas žmogus. Musų manymu, lietuvių tautos aspiracijų reprezentanto užduotis Washingtone yra sunki ir įvairi; ir todėl ji reikalauja ne tiktai pusėtinų specialių gabumų ir nuodugnaus apsipažinimo, bet ir didelio takto. Kaip gera reprezentacija gali daug pagelbėti, taip bloga gali daug pagadinti. Todėl męs ir išreiškėme nuomonę, kad tokia akcija Washingtone butų po artimiausia priežiura tam tikros įstaigos, kurią mes patarėme specialiai tam tikslui iš sriovių atstovų sutverti.

'Tautos Taryba,' matomai, buvo kitos nuomonės šiame reikale. Ar tas bus gerai,—ateitis parodys,

---

Anglų spauda apie lietuvius. Žurnalas "Metropolitan" ateinančio mėnesio numeryj žada patalpinti T. Roosevelto straipsnį apie busiančią taiką ir davimą įvairioms tautoms laisvės. Iš to straipsnio ištraukų, kurios buvo iškalno paduotos Chicagos laikraštyj "Tribune," buvo matyt, kad p. Roosevelt apleido lietuvius.

Tuomet chicagiečiai pradėjo šiame reikale "kampaniją." Išsiųsta straipsnio autoriui keletas laiškų, patėmijant apie Lietuvos praleidimą; išsiųsta taipgi etnografiškos Lietuvos žemlapių.

Aną dieną "Letuvos" redaktoriui atėjo sekantis laiškelis nuo T. Roosevelto:

Dear Mr. Balutis:

I thank you for calling my attention to that matter, and I will try to remedy the omission.

Sincerely yours,

T. Roosevelt.

Laikraštyj Chicago Daily Journal, gegužio 21 d. tilpo visos špaltos didumo straipsnis apie lietuvius, jų atsinešimą ir ištikimybę šiai šaliai, apie jų praeitį ir apie lietuvių tautos politiškas aspiracijas. Mr. Edward C. Moore, straipsnio autorius ir minėto laikraščio redakcijos narys, nesenai buvo atsilankęs pas p. B. K. Balutį namuose ir apie valandą laiko praleista pasikalbėjime apie lietuvius ir Lietuvą. Svečiui ypatingai buvo žingeidu sužinoti, kaip lietuviai ir jų partijos atsineša linkui šios šalies, linkui Vokietijos ir talkininkų. Straipsnyj labai maloniai autorius atsiliepia apie lietuvius ir jų troškimus.

TAUTINĖS SANDAROS REIKALAI.

Šiomis dienomis apturėta nuo Sandaros pirmininko, p. Fr. Kiborto, laiškelis, kurio turinys yra sekantis:

'Chicago, Ill., 5-9-17

Amerikos Lietuvių Taut. Sa-ros Centro Valdybai.

Gerbiamieji:—

Iš priežasties mano išvažiavimo į kariška oficierių mokyklą esu priverstas rezignuoti nuo garbingos A. L. T. S. Prezidento vietos. Atsiprašydamas Gerbiamųjų Sandariečių, kad niekuo nepasidarbavau Sandaros labui bėgyje 5 mėnesių laiko, linkiu A. L. T. S. ir jos nariams geriausių pasekmių.

Lieku su tikrai gilia pagarba,

Pranas Kirbortas."

Šitas pranešimas yra aplinkraščio keliu perleidžiamas per Centro Valdybą, o tuom tarpu, pagal musų priimtos tvarkos, p. Fr. Kiborto vietą iki seimui užims vice-pirmininkas p. R. Adžgauskas (515 Gregory Street, Bridgeport, Conn.) pas kurį meldžiamos yra kuopos ir kiti užinteresuoti, su reikalais į Sandaros pirmininką, nuo šiol ir kreipties čionai paduotu adresu. Butų malonu, kad ir kiti laikraščiai, užjaučiantįs lietuvių politiškam gyvenimui, savo skiltyse pranešty publikai apie šį Sandaroje įvykusį faktą.

J. O. Širvydas.
ALTS. Fin. Sekr.

Aukos Lietuvai

Lakštas 101.

Exeter, N. H. Martaus prakalbose 6 d. balandžio sudėjo po 1 dol.: B. Naudžiunas. M. Fizaj, V. Rasiulis, D. Tamuliavičia: Smulkių—4.30. Viso 8.30

Manchester, N. H. Martaus prakalbose 8 balandžio sudėjo po 1 dol.: Ig. Klemka, A. Zubukas. J. Gėgžnas, O. Mališauskaitė, J. Bėkšas, J. Jaronis, D. Tepėrauskas, F. Andreliunas. Smulkių— 2.50. Viso 10.50

Lincoln, N. H. A. Martaus prakalbose 10 d. balandžio sudėjo po 5 dol.: Pr. Masaitis. A. Grigaliunas. Po 2 dol.: A. Kilčauskas. J. Puidokas. J. J. Bazikas. Po 1 dol.: A, Zilaitis, M, žilaitienė, K. Mickunas, A. Puidokas, M. Puidokienė, J. Vasiliunas, V. Konciukė, (50c.). A. Navikauskas, Z. Cvilikas, K. Šiugžda, P. Paukštys, J. Trumpaitis, P. Gudaitis. A. Ylius, M. Bublis, p. Kriseliunas, J. Kriaučiunas. V. Grigaliunas, J. Steponavičia, J. Sinkevičia, J. Sinkevičia II, K. Majauskas, D. Kazlauskas. M, Bublis, K, Ramanauskas, K. Januškevičia, Smulkių—1.25, Viso 42,75

Nashua, N. H, Martaus prakalbose 14 d. balandžio sudėjo po 1 dol.: J, Glaveckas, J. Zapienienė, S, Zavadskas, J. Zybolis. Smulkiu—7.01, Viso 11,01

Lowel Mass. Martaus prakalbose 1[illegible] d. balandžio sudėjo po 1 dol.: J. Puskunigis, K. Kenderavičia, J. Jankevičia, N. Kurgonas. J. Sadauskas, A. Gaidys, S. Kriaučiunas, Z, A, Uždanavičia, J. Bulauskas, J. Zebrys, H Buslevičia, V. J. Kundrotas. Smulkių—7.50. Viso 19,50

Viso inplaukė per savaitę	92.06
Buvo lakšte 100	13.236.96
Viso inplaukė Fondan	13.329.02

LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDO SKYRIUS.

Lakštas 90.

Shenandoah, Pa. SLA, 23 kuopa per M. Kudeniutę 10.00

Gresham, Ohio. SLA. 275 [illegible]p. narių aukos. Aukojo po 2 dol.: L. Aleksejunas, A. Meškinis, J. Ivoška; J, Aleksejunas 1.50. Po, 1 dol.: V, Galeckas. J, Vainalavičius, M. Meškinis. Viso 10.50

Waterbury, Conn. Lietuvos Sunų Dr-tė per A. J. Povilaiką 53,56

New Philadelphia, Pa. LG. ir LFN. skyriaus nario S. Bulotos tukst. metinė mokestis 10.00

So. Chicago, Ill. P, Šimaitis 3,00

Clinton, Ind. žvaigždės Liuosybės Draugystė per J. Skinderį 5.00

Waterbury, Conn. TMD. 5-ta kp. per J. Ramanauską 10.00

New Britain, Conn. SLA. 34 kp, per M, Turskį 5.00

So. Omaha, Nebraska. SLA, 87 kuopa per K. Lančių 5.00

Viso per savaitę inplaukė	112.06
Buvo lakšte 89	4.213.12
Viso fondan įplaukė	4.325.18
Viso per abu fondu	17.654.20

J. Sekevičius,
LG ir LNF. fin. sekretorius
101 Oak Str. Lawrence. Mass.

LIETUVOS GELBĖJIMO FONDO SKYRIUS.

Lakštas 102.

Hudson. Mass. Martaus prakalbose 17 d, balandžio sudėjo po 1 dol.: P, Kazlauskas, J. Taparauskas, M, Mallnauskas, Monika Milašauskiutė, Z. Čeparaitytė, M. Kazlauskas, M. Ivoška, M, Rimkus, B. Ivoška, Pr, Melkunas, T. Karlonas, K. Makarevičius, Vl. Brazauskas, J. Milašauskas, J, Razinas, Pr. Barčauskas, (2,00). J, Burokas, J, Mockevičius, J, Palaima. Pr. Vadvilavičia, Juoz. Garba. Smulkių—10.51. Viso 32,51

Fichburg, Mass. Martaus prakalbose 18 d. balandžio sudėjo po 1 dol.: J, Baronas, J, Seniuta, M. Raulušionutė (5.00). J. Mantelis, Smulkių—4,65, Viso 12,65

Gardner. Mass. Martaus prakalbose 19 d, balandžio sudėjo po 2 dol.: P, S, Remeikis, A, Adomaitis. St, Kunca, P, Struzas. Po 1 dol,: S, Kubilius, R. Masys, F. Užusenis. F, Tauginas, V, Bartulis, J. Ladukevičius. Smulkių—7,16, Viso 21.16

Athol, Mass. Martaus prakalbose 20 d. balandžio sudėjo: P. Buzevičia 2.00. Po 1 dol.: J, Kavlaičia, A, Dumbriauskas, S. Ambrazas, J. Vasiliauskas. A. Kučinskas, J. Gabrėnas, A. Pakarklis, J. Baltrėnas, B. Sėrapėnas, Smulkių—1.83. Viso 13.83

New Philadelphia, Pa. TMD. 122 kp. per S. Bulotą (pusė pelno nuo vakaro 9 d. bal. š. m,) 10,20

New Philadelphia, Pa. L. G. F, skyriaus mėnesinės mokestys per S. Bulotą 11.40

Providence, R. I: Dalis aukų nuo Martaus prakalbų per J. Dvarecką 1.90

Inkerman, Pa. Vietos lietuvių per "Tėvynės" redakciją 39.46

Viso įplaukė per savaitę	143.11
Buvo lakšte 101	13.329.02
Viso įplaukė fondan	13.472.13

Lakštas 91

Rochester, N. Y. P. J, žiurio prakalbose, kurias parengė ALTS. ir TMD. bal. 22 d. sudėjo po 1 dol,: A. Ribokas, J. J. žilis. J, Blaževičius, J, Masis, Po 50c.. A. Arlauskas, Z. Griškevičius, S. Gendrėnas, S. Šarka. K., Zlatkus, L. Jurėnienė. Po 25c,: V, Stenis, J. Mazgelis, A. Budreika. V. Uždila, V, Bartikas. A. Janulis, D. Paulaitis, J. Levickas, M. Baltrušaitis. T. Pulaikis. A. Šmigelskienė. A. Zimnickas, N. Juodviršis. K. Vilaniškis, St, Sunaškienė. A. Milčiukas, A. Gelbutis, A, žurauskas, A. Andruškevičius, A. Gužauskienė, J. Lukšis, D. Okšas, J. Cickevičius. B. Medžiukas, J. Černius, S. Davidonis, J. Jokšas, Viso 15.75. Prakalbų rengimo lėšos—5,00: Į LNF. eina 10,75

Prisiuntė P. Petronis.

Chicago, Ill. M. Klioštoraitis 2.00

Prisiuntė 'Vien. Liet.' Red. Brooklyn, N. Y.

Discovery, B. C. Canada. Chas Karskis per "Lietuvos" redakciją 10.00

Simpson, Pa. Ad. Šiaučiunas per dr. J. Šliupą 2.00

Shenandoah, Pa. Per St. Šimkaus prakalbas, kurias surengė SLA. 23 kp., 15 d. balandžio, š:m: suaukojo po 1 dol.: K. Jurkevičia, A. Bridickas. L. M. Kaziunas (2,00), Po 50c,: J. Jaseckas, J. Savukynas, A. Ginius. E, Azelskiutė, A. Macijauskienė, J. Lazauskas, J. Betkevičius. St. Vilkišius. K, Byla, P. Tamulionis. Po 25:, M. Kucienė, A. Česna, A, Bubnys. A, Urbonas (35.), J. Alinskas, J, Veiverys, J. Subačius. Viso surinkta 18,14. Prakalbų rengimo kaštai 12.00. Į LNF. eina 6.14

Prisiuntė M. Kudenytė.

Viso per savaitę įplaukė	32.89
Buvo lakšte 90	4.325.18
Viso fondan įplaukė	4,358,07
Viso per abu fondu	17.830.20

J. Sekevičius
LG. ir LNF. Fin. Sekretorius
101 Oak St., Lawrence. Mass.

—Harding in Brooklyn Eagle.

ATSARGIAI VAIKUTI!

Amerika, nors didelė šalis, bet armijos žvilgsniu yra tikras kudikis, sulyginus su kitomis tautomis. "Papa" Joffre, kuris buvo Amerikoj, davė jam keletą lekcijų, kaip dideli kardą laikyti. Beje, gen. Joffre ir Viviani laimingai jau sugrįžo Francuzijon.

MARGUMYNAI.

APIE LENKIŠKAS IR RUSIŠKAS BEŽDŽIONES.

Cleveland, Ohio. Gerb. Redakcija:— Jusų straipsniai apie tai, kad laike registracijos ir pastojant į kariumenę lietuviai paduotų savo pravardes tikroj lietuviškoj formoj, buvo geri ir atneš daug naudos. Bet jųs nepaminėjote dar vienos priežasties, delei kurios lietuviai su slaviškomis pravardžių galunėmis privalo pasiduoti lietuviškai, o ne lenkiškai. Aš kalbu apie lietuvius, kurių pravardės baigiasi ant "ski" ir "wicz". Iki šiolei, jeigu jo pravardė yra, sakysiu, Sakalauskas, tai jis pasiduoda "Sokolowski", o jeigu jo pravardė yra Stankevičius, tai jis pasiduoda "Stankiewicz".

Visi toki turėtų pasiduoti "SakalauSKAS" ir "StankevičIUS". Atminkime tai, kad gavus Lietuvos neprigulmybę, arba autonomiją, lietuviai nesirašys daugiaus "Sokolowsky", arba "Stankiewicz", nes tas išeitų, kad jie yra lenkai, o ne lietuviai ir todėl, gavus Lietuvos neprigulmybę, arba autonomiją, visi pasirašinės ir dokumentuose vartos taip, kaipo žmonės juos vadina, o ne taip, kaip juos lenkai, arba rusai praminė. Todel dabar jau laikas mums pratintis ir kitus pratinti prie to, kad mestų nuo savo pravardžių lenkiškų arba rusiškų bezdžionių vuodegas.

J. Smilgevičius.

SAKO NIEKO NEIŠEIS.

So. Boston, Mass.— Gerb. Redakcija:— Iš jųsų sumanymo, kad nors dabar įvykdinti šiokią-tokią vienybę tarp Amerikos lietuvių, man rodos, nieko neišeis. O neišeis todėl, kad sudarymui vienybės dar neužtenka, kad viena tik pusė jos norėtų, bet reikia, kad abi pusės jos norėtų ir prie jos eitų.

Dabar, teisybė, abidvi pusės sakosi, kad jos nori, bet tik viena pusė tikrai savo žingsniais parodo, kad prie jos eina. Kita pusė stovi, kaip stulpas ir iš vietos nei krust! Musų tautininkai ir šiaip ir taip ando ir per tuos bandymus net savo sriovės darbus apleido, bet musų klerikalai, kaip įkaltas stulpas, stovi ant vietos ir tik laikas nuo laiko rėkauja: "Ateikit JŲS pas mus!" Taip vienybėn niekas neina. Kas tikrai nori vienybės, tas pusiaukelin išeis savo talkininką pasitikti.

Aš jums pasakysiu, kodel musų klerikalai nenori, ar bijosi vienybėn eiti. Tą pasako pats jų organas "Darbininkas". Jis, teisybė, kalba apie santikius sriovių Lietuvoje — apie naujai susitvėrusią tenai "Tautos Pažangos" partiją, kuri nori europiečių tautininkus suvienyti svarbiems darbams su klerikalais. Tą partiją "Darbininkas" vadina tiltu ir taip ją kritikuoja (nes mat prie jos prisidėjo ir išmintingesnių kunigų, kaip ve, kun. Tumas).

"Darbininkas" apie tai rašo:

"Ligšiol buvo taip, kad krikščioniškos kulturos priešininkai (suprask, nėra mat tautininkai) buvo geriau susiorganizavę, savo srovėse labjau susipratę ir labjau partyviški, — negu tos kulturos rėmėjai (suprask, klerikalai). Tad ir susiėjus į dendrą darbą, beveik visada imdavo viršų musų idejos priešai. Tad mums ir reikėtų pirmąją savo energiją eikvoti savo tarpe susiorganizavimui, savo susipratimo išauginti, o tik paskui eiti pasivaikščioti ant "Tautos Pažangos" tilto (suprask ant "Vienybės tilto"). Mes gi pradedame darbą ne nuo to galo. Budami silpnoki ir pakrikę, mes puolamės budavoti tiltus (suprask organizacijos, vedančios prie vienybės darbo tautos reikalams), kad musų idejų priešininkai galėtų per jų viltį musų žmones. Tai nerodo didelio gudrumo kaikurių musų veikėjų.

Taigi dabar, stovim ant aiškaus kelio, nes "Darbininkas" aiškiausiai parodo, kaip jis žiuri į bendras organizacijas, į "vienybės tiltus" tarpe musų sriovių. Tą mes matėme pas jį praktikuojant nuo pat pradžios karės. "Lietuva" teisybę pasakė, kad jeigu ne kun. Kemešis, tai vienybė tarp Amerikos lietuvių butų senai įvykusi taip, kaip ji įvyko laike Tumo-Olšausko ir Basanavyčiaus-Yčo atsilankymų.

Tiesimas "vienybės tiltų", anot jo "nerodo didelio politiško gudrumo". Taip, didelį politišką gudrumą rodo štai kas: Rašyk, kalbėk apie vienybę, rėk, kad tavo priešai jos nenori, o pats nei žingsnio prie jos neik, kitus savo "negudrius" draugus nuo jos laikyk ir intriguok visados, kad ji neįvyktų. Tada gausi "gudraus politiko" vardą — je, ir lietuvių išsigimėlio kepuraitę priedan.

Common Sence.

MŪSŲ SOCIALISTŲ PRIEDERMĖ.

Kun. Jonas Žilius rašo "Tėvynėje":

"Stockholm'e Švedijoj, yra rengiamas socialistų suvažiavimas, svarstyti apie taiką. Vokiškieji socialistai Rusijos socialistų komitetams pranešę, net išlygas, ant kokių, jų nuomone, Vokietija galėtų taikinties.

Tos išlygos yra sekančios: Vokietija, jų, socialistų, nuomone, galėtų išsižadėti užimtų laike šios karės svetimų kraštų, galėtų grąžinti nepriklausomybę Belgams, Serbams ir Rumunams. Kas lyti rusiškosios (!) Lenkijos, tai lenkai, girdi, galėtų patįs apsispręsti, ar jie norėtų nepriklausomybės, ar autonomijos po Rusais ar Vokiečiais...

Apie Lietuvą ir Latviją nemiuima nieko.

Musų socialistų priedermė butų užklausti vokiškųjų socialistų, ką jie mano apie Lietuvą ir Kuršą?...

Šitą taikos kongresą Stockholme rengia daugiausia vokiškieji socialistai-tautiečiai, po vadovyste Scheidemanno. Prie šitos partijos priklauso apie 90 narių socialistų Reichstago partijos. Su jais daro politiką dabartinis vokiečių kancleras Bethmann-Hollweg.

Kada vokiečiai 1915 metais užėmė Lietuvą su Kuršu, Reichstage buvo kalbos apie likimą tų kraštų. Aš tada buvau Berline. Vokiškieji nacionalistai užsidegė skelbė Reichhstage, kad jie tuos kraštus prijungsią prie Vokietijos ir kad tie kraštai, Lietuva ir Kuršas, ateityje išrišią klausimą vokiškųjų kolionijų: kur dabar vienas sodžius, ten jie padarysią tris. Žemes dalinsią sužeistiems vokiškiems kareiviams. Socialistų frakcija po vadovyste Scheidemanno smarkiai plojo šitam sumanymui. Oficialis socialistų organas "Vorwaerts" tam sumanymui ir karštai pritarė ir iki dabar pritaria, skelbdamas, kad jis yra labai naudingas vokiškąjam (!) proletariatui.

Jei musų socialistai myli lietuviškąjį proletariatą, tai Stockholmo konferencijoje Lietuvos ir Kuršo klausimą turėtų griežtai pakelti ir pareikalauti vokiškųjų socialistų pasiteisinimo.

Kada, užėmus Lietuvą, po visą musų tėvynę buvo daromos žiaurios rekvizicijos ir renkamos kontribucijos, mųs žmonių verksmas ir aimanavimas daėjo ir į Berliną. Ledebour'as, vienas iš vadų mažosios socialistų frakcijos, prie kurios priguli tik apie 21 Reichstago atstovų, atkreipė sykį atidžią vokiškojo parliamento, kad kariškasai rėdas Lietuvoje peržiauriai elgiasi, vokiečiai turį žinoti ir atminti, jog Lietuva nėra Rusija ir lietuviai nėra rusai. Aš, pamenu, parašiau tada p. Ledebour'ui varde skriaudžiamųjų lietuvių padėką už malonų užtarimą. Scheidemanno parliamento frakcija jam vienok nepritarė."

Rusijos Socialistams.

Burys žymių Amerikos socialistų (veikėjų, raštininkų etc) ir "Rusijos draugų", matydami didelę betvarkę, kuri pradėjo augti Rusijoj tuojaus po revoliucijos, isiuntė Rusijos socialistams ilgą telegramą, kuriame jie persergsti juos prieš mėginimą daryti atskirą taiką su Vokiečiais. Tarp jų yra ir Upton Sinclair, žinomas autorius "Raisto". Jų atsišaukimas seka žemiaus:

"Mes, kurie rašome šitą dokumentą ir kurie po juom pasirašome,—nekurie ir mųs socialistai, nekurie ne-socialistai, — visi ecame nuo senovės Rusijos Laisvės draugais. Nekurie iš musų buvome Rusijoj ir fiziškai gelbėjome rusų revoliucijoninėms pastangoms. Kiti iš musų tarpo davė pagelbą ir paramą Rusijos revoliucijonieriams Amerikoj. Visi mes balsu ir plunksna davėme kokią tik galėjome pagelbą Rusijos žmonėms, kovojantiems prieš juodą ir žiaurų despotizmą. Mes su džiaugsmu matėme galą tos kovos vienoj iš didžiausių pergalių bent kada nors už laisvę laimėtų. Visų musų vienaširdus geismas yra, kad šios karės pasekmė butų — panašus išliuosavimas visai žmonijai. Su tuo tikslu mes drįstame dabar padaryti šitą atsišaukimą, perskaitę žinias, kad atstovai to sparno vokiškų social-demokratų, kurie rėmė vokišką valdžią, dabar veda tarybas su Rusijos socialistais, jieškodami atskiros taikos.

"Mes aiškiai suprantame, kad skaudus yra dalykas kviesti bile tautą, prie karės, arba atmesti šaukimą užbaigimui karės. Mes susidurėme su tuo klausimu savo locname gyvenime. Beveik per tris metus mes matėme savo locną šalį spiriamą arčiaus ir arčiaus prie karės kranto. Nekurie musų priešinosi iki paskutiniam momentui; bet mus priversta prie jos — dabar mes pripažįstame ir sutinkame su tuo, kad jokia laisvė negali gyvuoti pasaulyje bile kokiai tautai, kol valdančiajai Vokietijos kastai (liuomui) bus leista kontroliuoti galingos imperijos energijos ir vartoti jas agresyvei (užpuolančiai) ir brutališkai karei prieš žmoniją.

"Anglų kalboje yra viena patarlė, kuri sako, kad velnias žino kaip cituoti šventraštį (duoti pavyzdžius iš šventraščio) savo tikslams; ir mums išrodo, kad kuomet žmonės, kurie balsavo už karės kreditus, žinodami apie įsiveržimą Belgijon; žmonės, kurie rėmė valdžią, kuri skandino pasažierinius laivus, bombardavo nefortifikuotus miestus ir varė žmones į vergiją, — kuomet toki žmonės (suprask, Vokietijos social-demokratai) dabar išeina ir cituoja broliškumo ir tarptautiškumo formulas, stengdamiesi ištrukti iš atsakomybės už savo darbus, tai mes sakome, kad toki žmonės nėra socialistais, bet pardavikai; mes sakome kad tikras vokiečių social-demokratijos balsas ateina ne iš jų, bet nuo Karlo Liebknechto ir Roza Luxemburg, kurie dabar kalėjimuose sėdi. Ir mes šaukiame jus priešintis viliojimams tų deputuotų savimeilės nacionalizmo išreiškėjų ir pasakyti jiems, kad jie privalo grįžti į savo locną šalį ir padaryti tai, ką Rusijos žmonės padarė — kad paimtų į savo rankas savo locną tautiškąjį gyvenimą ir pasirodytų pasauliui, kaipo laisvi žmonės, o ne kaipo Autokratijos vergai ir kvailiai.

"Su Vokietijos žmonėms nei mes, nei joks socialistas neturime jokio barnio.

Mes kviečiame vienok socialistus visus, kur jie nebutų, idant jie pagelbėtų nuveikti autokratišką Hohenzollernų valdžią, kuri, mes esame persitikrinę, stengiasi užvaldyti pasaulį. Pažindami dalykų stovį musų locnoj šalyj, mes galime pasakyti, kad musų valdžia negeistų, ir visuomenės sentimentas neleistų, kad karė butų traukiama su tikslu pažeminti ir sutruškinti Vokietijos žmones, arba atimti nuo jų teritorijas (žemes), kurios jiems teisingai priklauso.

"Lai Vokietijos ir Austrios social-demokratai reikalauja ir išgauna visuotiną, lygų ir slaptą balsavimą, žodžio ir presos laisvę, ir kontrolę kariškų jiegų bei karę darančios galybės Reichstage; tuomet jų taikos pasiulijimai susitiks su visai skirtingu priėmimų pas Amerikos demokratiją, — ir mes drįstame pasakyti, taipgi pas Anglijos ir Francuzijos demokratijas.

"Kaslink mųs pačių, tai mes geidžiame ir agituojame už taiką, kuri gaiėtų buti pastovi todel, kad ji teisinga; už taiką, kuri sugrąžins Belgiją ir Serbiją, kuri atidarys Dardanelius po tarptautška garantija, ir kuri leis Elzaso-Latoringijos, Lenkijos ir Armenijos žmonėms liuosai apsispręsti kaslink savo likimo.

Valdiškieji Vokietijos ir Austrijos social-demokratai gali pasakyti, kad jie geidžia tokios taikos šiądien; ir mes nereikalaujame apie tai abejoti; bet, akyvaizdoje jų pasielgimų pastaraisiais laikais, jų geismas nieko nereiškia — nedaugiaus reiškia, negu jų geismas palaikyti taiką rugpjučio mėnesyj 1914 metų. Lai jie pastoja savo locnais valdytojais ir tokiu budu lai įgyja galybę padarymui savo prižadų patikėtinais, vieton daryti prižadus, kurių jie negali išpildyti; lai jie parodo savo gerus norus demokratijai, nuversdami savo locnose šalyse paskutinius pasaulio svarbius despotus — toks privalo buti atsakymas, kurį pasaulio socialistai privalo duoti Vokietijos ir Austrijos socialistams.

Pasirašo:

Ray Standard Baker	John Martin
Charles A. Beard	David S. Muzzey
John Graham Brooks	Ernest Poole
Horace E. Derning	W. J. Schieffelin
Franklin H. Giddins	Leroy Scott
Hamilton Holt	Isaac N. Seligman
Harold J. Howland	Joseph Silverman
Alvin Johnson	Upton Sinclair
Paul Kennaday	E. E. Slosson
S. Adolphus Knoff	George Sterling
Joseph Lee	J. G. Phiiiphs Stokes
V. Everit Macy	Bartley J. Wright.

BELAISVIAI.

Rašo p. **Jurgis Savickis,**
Lietuvių Belaisvių Biuro Vedėjas Kopenhagoje

(Tąsa iš praeito num.)

Pirmiau da nėsant musų komitetų, lietuviams siunčiamos dovanos buvo dalyjamos paprastai rusų komitetų, kurie arba suteiktavo lavonas visiems logerio gyventojams arba sudalydavo tarp žmonių, paeinančių iš Lietuvos, o kartais ir visai gražiai sudalydavo tarp lietuvių. Nors tuo atžvilgiu dalykai gerokai apkryto, vienog bus neprošalį pacitavus iš daugelio vieno laiško ištraukas:

"Celdelogerio rusų dovanų skirstomoji komisija.

2-VIII-16 musų komisija yra gavusi nuo Tamistos 2 dežį su indėliu 78 siuntinių ir taip didžiai susirupinusi, nes taip jau priimta ir (kas musų nuomone yra teisingiausia) musų komisija tarnauja visiems rusų piliečiams, neskiriant tikybos ir tautos. Žodžiu po ilgų sanprotavimų, pamuštų filozofijos pamušalu komisija yra nutarusi: išskirstyti visas dovanas tarp kareivių Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gub. Tas atsitikdavo ir kitur. Steigimas komitetų logeriuose yra begalo svarbus ne tik praktikos atžvilgiu, bet dar daugiau iš moralės pusės. Imant daugiau rupinties savaisiais belaisvais, tuoj atkreipiama doma ir vokiečių valdžios ir jau nebežiurima į mus kaip bejiegę masą, kuri galima lengvai nuskriausti. Kalbant apie lietuvių šelpimą, šitą ypatingai reiktų turėti omenyje. Kur patenka musų dovanos, siunčiamos belaisviams, kaip jos buna suskirstytos jau šiektiek galima buvo nužiurėti ir anksčiau mano laiške; dabar paskaitysiu kelis laiškus, idant geriau įsivaizdinus, kaip musų brolių už geležinių sienų tame atvėjyje elgiamasi. Štai keletas laišku:

"Brandenburg.

Nariai Lietuvių Belaisvių Komiteto logerio Brandenburge turi garbę pranešti ponui Lietuvių Centro Komiteto įgaliotiniui Kopenhagoje, kad siuntinys Num. 110 su įtalpa 15 dežių pieno, 15 kl. duonos, 15 sv. cukraus ir 60 šmotukų "Maggi" Komiteto yra gautas ir paskirstytas tarp 16 žmonių, esančių šiuo laiku logeryj; jų sąrašą, o taipojau kitų 16 lietuvių, išėjusių ant darbų, pristatysiu umu laiku.

Visi belaisviai logeryje sjunčia Tamistai, o taipjau visiems aukautojams širdingos padėkos žodį ir broliškus pasveikinimus.

Liekamės visuomet dėkingi Komiteto nariai:

Vyr. unterofic. Kostas Stepanionis, Felč. Mik. Kniuinis ir A. Baltrušaitis."
Havelberg. 3-VIII-16.

Tamistos pasiųstus valgomuosius daiktus Butkaus ir Klimaičio vardu, esame gavę. Širdingai dėkavojame. Visų esančių čionai lietuvių turima didelio noro įsteigti nuosavas komitetas, ko delei tariamasi su vokiečių valdžia. Šiuo laiku jau yra įsteigtas Havelbergo Liet. Kom. skir. Su tikra pagarba dėkavojame Tamistai ir ateityje meldžiame neužmiršti. Vardan visų J. Butkus.

12-IX-16. "Doeberitz. G. T.

Dvi dėži su indėliu 20 atskirų dovanų kiekvienoje, skalbiniai, muilas, taboka, arbata ir sausainiai.—Komitetas yra gavęs ir padalinęs tarp esančiųjų logeryje lietuvių. Varde visų ir savo tariame širdingą ačiu už šitą materialę ir moralę pagelbą musų tautiečių suteiktą mums sunkiame padėjime esant. Progai pasitaikius, pranešame, jog skalbiniai mums netaip jau reikalingi. Vieton jų, geriau siųskite lašinių bei cukraus. Ar negalima butų issiųsti kiek nors pavienių dovanų su maistingesne intalpa krutine sergantiems. Su tikra pagarba, Lietuvių Komitetas:

V. Turskis, O. Stugevičius ir A. Stankauskas.

Gauna "Lietuvą" Logeriuose.

Visur, kiek galima, stengiamasi nusiųsti knygų bei laikraščių. Gavimas jų priguli vienok daug nuo vietos komendanturos. Amerikos laikraščiai beveik visi praleidžiami, iš Rusų gi "Balsas" pavyko tik kai kur pasiųsti.

"G. T. Atsakius į Tamistos laišką N. 147, pranešu, jog "Lietuvą" yra gauta, "L. Balso" ikišiol da nėsame gavę—matomai šiolei da nėsame gavę—matomai, yra dingęs kur pakelyje. Nuo širdies tariu Tamistoms ačiu visų esančių čionai brolių vardu, kad suteikėt progos paskaityti taip artimą musų širdžiai prigimtą žodį—meldžiama nepaliauti ir toliau siųsti mums knygų. Su tikra pagarba, *K. S.* Brandenburg."

Kiek laiko praleidus, tas pats komitetas da rašo:

Brandenburg,-13-XI-16.

"Nieks Lietuvių neturi maldaknygių. Jų išgavimui mes kreipiamės prie p. "Dabarties" redaktoriaus Kaunan, bet iki šiol netik knygų, bet ir pačio atsakymo nėsame gavę. Apart to, mums reikalingas valgis ir ypatingai cukrus. Taigi ir kreipiamės prie Tamistos, ar negalėtumėte patenkinti mumis tuose varguose. Išreikšdami tikros padėkos žodį, liekamės su pagarba, K: S.-M. K.-A. B,

(Toliaus bus)

Žinokite apie tai!

Svarbios Žinios Apie Registraciją.

Prezidentas Wilson išleido prokliamaciją ir paskyrė birželio 5 dieną, kaipo registracijos dieną.

Tą dieną kiekvienas vyras Suvienytose Valstijose, kuris yra tarp 21 ir 30 metų amžiaus privalo užsiregistruoti tame precinkte, kur jis nuolatai gyvena.

Bausmė iki vienų metų kalėjimo laukia tų, kurie tą dieną neužsiregistruotų.

1) Tiktai Viena Diena Registracijai.

1. Tiktai VIENA diena yra paskirta registracijai. Ta diena bus birželio (June) 5 d., utarninke. Kitomis dienomis negalima bus užsiregistruoti. Kas tą dieną neužsiregistruos, tai pateks po įstatymų bausme.

Viena diena paskirta todėl, kad nebutų dvigubų užsiregistravimų.

2) Kas Turi Užsiregistruoti.

Kiekvienas vyras, gyvenantis Suvienytose Valstijose, kuris iki birželio 5 d. 1917 m. sulaukė 21-os savo gimimo dienos, bet dar nėra sulaukęs 31-os savo gimimo dienos, neatbutinai turi užsiregistruoti paskirtoje dienoje, tai yra birželio 5 d. 1917 m. Nereikalauja registruotis tiktai aficierai ir kareiviai reguliariškos armijos, laivyno ir marinierių korpuso; nereikalauja registruotis taipgi vyrai, esantieji "nacijonalėj sargyboj" (national guard) ir laivyno milicijos (naval militia), jeigu jie yra Suv. Valstijų tarnystėje; nereikalauja registruotis aficierai, esantieji aficierų rezervos korpuse ir vyrai, užsirašusieji į rezervos korpusą, jeigu jie tą dieną yra aktyviškoj tarnystėj. Visi kiti privalo registruotis birželio 5 d.

3) Registravimas Nereiškia Ėmimo į Kariumenę.

Registravimas dar nereiškia ėmimo į kariumenę. Registruotis privalo visi vyrai, esantieji tarp augščiau nurodytų amžių. Tokių vyrų bus Amerikoj apie 10 milijonų, o kariumenėn ims paskui—ne birželio 5 d.—ir tik pusę milijono; vadinas, iš apie 20 vyrų ims tik vieną. Bet registruotis turi visi.

Gal jųs turite kokias priežastis, kurios jus paliuosuoja nuo kareiviavimo, bet tas nedaro skirtumo—jųs busite paliuosuoti nuo kareiviavimo, bet užsiregistruoti **butinai privalote,**—vis viena, ar turite kokį išsikalbėjimą, ar ne.

4) Bausmė.

Užsiregistravimas yra ne iš loskos, bet yra **visuomeniška** pareiga. Kiekvienas gyventojas privalo tą pareigą sąžiningai atlikti. Tie, kurie jos neatliks, bus nubausti sulyg įstatymų, o įstatymas padavadija, kad už neužsiregistravimą nurodytoj dienoj, t.y. birželio 5 d. š. m:, arba už neteisingą užsiregistravimą, bus kalėjimo bausmė—ne piniginė bausmė, bet kalėjimas.

5) Kaip Ligoniai Turi Registruotis.

Tie, kurie serga ir dėlei ligos negali patįs nueiti į savo precinkto balsavimo vietą, kad tenai užsiregistruti, privalo padaryti sekančiai: jie privalo nusiųsti nuo savęs žmogų pas pavieto klerką (county clerk), o miestuose, kurie turi daugiaus negu 30,000 gyventojų, pas miesto klerką (city clerk) ir pareikalauti kopijos registracijos kortos (a copy of the registration card). Klerkas paaiškins, kaip reikia šitą registracijos kortą išpildyti. Išpildžius šitą registracijos kortą, ligonis privalo nusiųsti tą kortą per pačtą, arba pristatyti ją per savo pasiuntinį, registratoriui (žmogui, kuris registruos, t. y. surašinės) tame precinkte, kur ligonis paprastai balsuoja, arba kitais žodžiais tariant regist.atoriui to precinkto, kuriame ligonis gyvena. Siunčiant savo registracijos **išpildytą** kortą per krasą, ligonis privalo įdėti į vidų dar kopertą su 2 centų štampa, užlipdyta ant koperto ir su savo adresu ant to vidurinio koperto, kad registratorius galėtų tame koperte prisiųsti ligoniui jo registracijos certifikatą (paliudijimą). Šitą paliudijimą nereik sunaikinti, bet reik pasilaikyti.

6) Neesantieji Namie tą Dieną.

Kiekvienas augščiaus pažymėto amžiaus vyras, kuris tikisi, kad jis nebus namie birželio 5 d. ir todėl negalės tą dieną užsiregistruoti savo precinkte, privalo tuojaus atsišaukti pas pavieto klerką (county clerk) tame paviete, kur jis yra sustojęs, o jeigu jis butų sustojęs mieste, kuris turi daugiau negu 30,000 gyventojų, tai privalo tuojaus atsišaukti į miesto klerką (city clerk).

Klerkas užrašys jo atsakymus ant registracijos kortos ir tą kortą paduos jam. Tuomet šitą kortą reik pasiųsti registratoriui (Registrar) to precinkto, kuriame jis nuolatai gyvena ir balsuoja; pasiųsti reik išanksto taip, kad šita korta pasiektų registratorių iki birželio 5 d. 1917 m. Į laiško vidų reik įdėti tokį pat kopertą, kaip ir ligonis įdeda,—kad registratorius galėtų atsiųsti jums registracijos certifikatą.

7) Registracijos Laikas.

Registracija prasidės visuose precinktuose nuo 7 valandos iš ryto ir trauksis net iki 9-tai valandai vakare, birželio (June) 5 dieną 1917 metų.

NEKURIE KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI APIE REGISTRACIJĄ.

• Kad geriasu išaiškinus apie registraciją, žemiaus paduodame keletą svarbiausių klausimų, kurie tarp žmonių pasitaiko ir apačijo po kiekvienam klausimui taipiname atsakymą registracijos specialisto.

—o—

Klausimas: Aš turiu 21 metus amžiaus, bet niekados nebalsavau, nes neesu pilietis. Mano vardo nėra ant balsavimų surašų. Ar aš turiu registruotis?

Atsakymas. Nedaro jokio skirtumo, ar jųs balsavote, ar ne ar jųs pilietis, ar ne. Jųs turite užsiregistruoti.

—o—

Kl. Aš nesenai persiskyriau su savo žmona ir aš turiu mokėti jai $10 į savaitę. Ji turi mažą kudikį užlaikyti. Kaip bus su manim?

Ats. Jeigu jųs esate tarp 21-mų ir 30 metų amžiaus, tai turite registruotis.

—o—

Kl. Aš esu kolieka, 24 metų amžiaus. Ar aš turiu registruotis ir kaip?

Ats. Amerika nedarys armijos iš kolickų ir todėl jus neims kariumenėn. Bet jųs turite užsiregistruoti taip, kaip visi ligoniai registruosis (žiurėk paaiškinimą augščiaus).

—o—

Kl. Ar vyras, kuriam sueis 21 metai liepos 12 dieną, t. y. tarp registravimo dienos ir tarp ėmimo kariumenėn dienos, privalo registruotis?

Ats. Taip.

—o—

Kl. Aš turiu 23 metus ir atvykau Amerikon su savo tėvu, kuomet man buvo tik 3 metai. Tėvas neėmė jokių pilietystės popierų. Ar aš turiu registruotis?

Ats. Taip, nors neesate Amerikos pilietis ir jusų tėvas nėra pilietis.

—o—

Kl. Mano tėvas yra lietuvis, Rusijos pilietis; mano motina yra vokietė. Aš gimiau ant laivo, važiuojant į Ameriką. Aš turiu 21 metus amžiaus ir balsavau pereitais rinkimais. Ar man reik registruotis?

Ats. Jųs balsavote, todėl Jųs esate amerikonas. Registruokitės.

—o—

Kl. Ar reikia registruotis vyrui, kuriam 30 metų užsibaigs birželio 5 d. 1917 metų?

Ats. Tikrai nežinia, bet išrodo, kad reikia užsiregistruoti.

—o—

Kl. Man sueis dvidešimts vieni metai birželio 5 d. 1917 m. Ar aš turiu registruotis?

Ats. Taip.

—o—

Kl. Aš esu laiškanešys, nevedęs, 30 metų amžiaus. Ar aš busiu paliuosuotas nuo kariumenės? Ar įstatymai manęs nepaliuosuoja?

Ats. Nedaro skirtumo, ar įstatymai jus paliuosuoja nuo kareiviavimo, ar ne. Jųs turite užsiregistruoti.

—o—

Kl. Kaip policmonas gali išsisukti nuo drafto, jeigu jis yra sveikas ir reikalaujamo amžiaus.

Ats. Jųs negalite jokiu budu išsisukti.

—o—

Kl. Kas butų, jeigu aš paduočiau neteisingą affidavitą laike registracijos?

Ats. Butų kalėjimas.

—o—

Kl. Ar vyras, kuris laukia "džėloj" savo provos, privalo užsiregistruoti ir kaip jis turi registruotis.

Ats. Jis turi užsiregistruoti. Kalėjimo valdžia tai atliks.

—o—

Kl. Kaip turi registruotis žmogus, kuris yra kelionėje ir serga? Ar daktaras gali užregistruoti tokį ligonį.

Ats. Daktaras negali nieko registruoti. Užsiregistruokit per laišką, kaip augščiau paaiškinta apie ligonius ir neesančius namie.

—o—

Kl. Kokia yra bausmė klerkui, arba registratoriui, kuris pagelbsti vyrui išsisukti nuo registravimo?

Atsakymas. Kalėjimas

—Donnell in St. Louis Globe-Democrat.

NEGALI DVIEMS DIEVAMS TARNAUTI.

Maisto spekuliatoriai ir visi kitoki žmonių gerovės kirminai, kurie nori pasinaudoti iš karės, kad iš žmonių išspausti daugiaus sau pelno, dažnai prisidengia patriotizmu. Bet visuomenės pirštas grąsinančiai jam rodo, kad "tu negali tarnauti po dviem vėliavomis"—patriotizmo ir pelno vėliavom.

Kas Rasputiną Nušovė?

Pirmą ženklą Rusijos revoliucijai davė nužudymas ištvirkusio vienuolio Rasputino, kuris buvo savo tinklais apsupęs caro dvarą, o ypatingai pačią buvusią carienę. Carienė gi turėjo savo rankose,—arba, prastai pasakius, po pantapliu—patį carą. Ir tokiu budu palaidunas, tamsuolis "minykas" buvo toji "tamsioji jiega," kuri per carą ir carienę valdė visą didžiausią pasaulyj viešpatiją.

Labai yra žingeidi istorija apie tai, kokiu budu tasai paleistuvis pažebojo visą caro dvarą. Carienę jis pasigavo į savo tinklus tuomi, kad įtikrino ją, jog carukas—vienatinis carų ligotas sunus—negalįs gyventi be Rasputino. Rasputinas su šaika savo pakalikų pertikrino carienę, kad tik jo maldomis ir užtarimais carukas gyvastį palaiko. Kitais žodžiais tariant, Rasputinas—tas didžiausis naujagymių laikų paleistuvis, šarlatanas ir apgavikas—mokėjo taip savo reikalus pavesti, kad jis įgijo stebuklingo, "švento" senio vardą. Jo žodis—buvo carienei, o per ją ir carui šventas. Be jo joks svarbus reikalas negalėjo buti atliktas. Jis ministerius skyrė, jis politiką vedė, žodžiu jis ištikrųjų visa šalim valdė, o caras tik iš vardo buvo caru.

Tokios žinios dabar išeina aikštėn apie tą nepaprastą apgaviką, kurio visa Rusija neapkentė ir kuris galų-gale gavo galą kunigaikščio Jusupuvo palociuje.

Esant senai valdžiai, laikraščiams nevalia buvo apie tą užmušystę minėti. Laikraščiai pasakojo tik apie "paslėptingą užmušimą," užsiminė, kad labai augštos ypatos yra įmaišytos, bet nevalia buvo nei Rasputino vardo paminėti.

Nušovė Rasputiną Jusupov ir Puriškevičius.

Dabar išeina aikštėn, kad Rusiją nuo to šarlatano paliuosavo du šuviai, paleisti laike vakaro pas kunigaikštį Jusupovą. Šitas vakaras buvo tyčiai surengtas jau sulyg iškalno sudarytų plianų ir Rasputiną tyčiai į šitą vakarą užviliojo viena iš artimų Rasputino damų.

Jau anksti ryto, kuomet dauguma svečių išsiskirstė, ir liko tik tie, kurie prie stokalbio prigulėjo, arba apie jį žinojo, prisiartino. Rasputino galo valanda. Jis buvo dikčiai nusilakęs—degtinės ir vyno šį vakarą jam nesigailėta—ir kuomet valanda atėjo, jį paguldė dvi kulkos: vieną iššovė pats kunigaikštis Jusupov, o kitą garsusis Puriškevičius, pagarsėjusis prieš karę atžagareiviškas Dumos atstovas, kuris laike karės vienok pasidarė labai smarkiu valdžios kritiku. Purišekvičius nepaprastai neapkenčia vokiečių ir laike karės jis metė dumą, savo kaštais įsteigė prie fronto daugybę maitinimo punktų kareiviams ir aficierams, ligoninių ir t. t. ir rėmė armiją, kiek tik jo turtas išnešė.

Kuomet jis pastebėjo, kad rusų valdžia, kurią jis dumoje gynė, ištikro yra supuvusi ir veda karės reikalus labai blogai, jis pastojo vienu iš labai smarkių valdžios kritikų. O kuomet jis sužinojo, kad didžiausiu tame kaltininku yra Rasputinas, jis arba pats sugalvojo, arba prie kitų prisidėjo, kad tą Rusijos priešą nudėti.

Šitie dalykai dabar paaiškėja iš pasakojimo ex-caro dėdės didžiojo kunigaikščio Povylo, kurio sunus Dmitras taip pat prie to suokalbio priklausė.

Caro Dėdės pasakojimas.

Maskvos laikraštis Russkoje Slovo paduoda didžio kunigaikščio Povylo pasakojimą šitaip:

"Povylas Alexandraitis savo paloclujc Carskame Sele, pasikalbėjime su sandarbininku Petro-

grado laikraščio Russkaja Volia, šiaip pasakojo:

— Nesuspėjau aš dar gerai atsidusti nuo to viso, ką su manim padarė Nikalojus Romanovas (caras) po mano apsivedimo su mano dabartine žmona, grafiene Palei, po visų tų klajonių ir biednumo, kuriuos aš perkentėjau už tai, kad apsivedžiau ne su karunuota ypata, kai štai nauja bėda nuvirto ant mano galvos. Išpradžių Rasputino užmušimas ir dalyvavimas jame mano mylimo sunaus Dmitrijo Povilaičio, paskui amžini barniai su Alexandra Feodoraite [carienę], o pagalios ir pastarųjų dienų atsitikimai [revoliucija].

Gruodžio 17 d. įvyko atsitikimas, sujudinusis visą Rusiją: Jusupuvo palociuje buvo užmuštas Rasputinas. Apie šitą užmušystę aš sužinojau "stavkoje" [kariškojo fronto stabe], Mogileve, tiktai 19 d. gruodžio. Tarp užmušėjų išskaitliavo čielą eilę augštai stovinčių ypatų, bet mano sunaus vardo neminėjo. Aš nieko nežinojau, bet tuom laiku, kuomet mano traukinys lėkė į Petrogradą, mano sunus Dmitras Povilaitis jau buvo po naminiu areštu savo buvusiam palociuje prie Nevsko Prospekto. Apie tai aš suspėjau duoti žinią telefonu savo žmonai, grafinei Palei. Pasikalbėjimas tarp mano žmonos ir sunaus buvo labai trumpas.

— Mamyte, aš suareštuotas—pranešė Dmitras Povilaitis.

Mano žmona, žinojusi apie Rasputino užmušimą, sušuko:

— Tai nejaugi, Dmitrai, tas yra teisybė?

— Prisiekiu tau—atsakė Dmitras motinai, kad neesu toj užmuštėj kaltas.

Tuomi pasikalbėjimas užsibaigė.

Dėdė pas carą.

Į Petrogradą aš atvykau 20 d. gruodžio ir, sužinojęs nuo žmonos, kad mano sunus Dmitras areštuotas, nučjau pas Nikolojų Romanovą [pas carą].

— Už ką areštuotas mano Dmitras?—užklausiau aš buvusį carą.

Nikalojus Romanovas, tarsi kalba butų ėjusi apie nepažįstamą žmogų, o ne apie jo mylėtinį, sausai atsakė:

— Už Rasputino užmušimą.

Nikalojaus Romanovo atsakymas mane labai suerzino..

— Reik tuojaus jį paliuosuoti iš arešto,—pasakiau aš jam.

— Gerai, tuom tarpu negalima. Rytoj parašysiu,—stapčiodamas ir, matomai, sujudęs atsakė buvusis caras.— O kol kas, sudiev!

Persiskyrėm. Visą naktį aš nemiegojau. Antrytojaus išsirengiau važiuoti į Petrogradą pas Dmitrą. Nesuspėjau įsėsti į automobilių, kuomet prie vartų pribėgo feldjegeris ir padavė man laišką. Aš perbėgau akimis laišką. Laiškas buvo nuo Nikalojaus [caro] ir buvo sekančio turinio:

"Brangus drauge, Povylai. Aš negaliu, ant nelaimės, atmainyti naminio arešto Dmitrui, kol nebus užbaigtas pirengiamasai tyrinėjimas. Liepiau skubintis su tuom, o taipgi, kad Dmitrą rupestingai saugotų. Visa tai yra skaudu ir sunku, bet kas gi kaltas, jeigu ne jis pats, kad per neatsargumą pakliuvo į tokią klampynę. Meldžiu Viešpaties Dievo, kad Dmitras išeitų sąžiningu ir nesuteptu niekame. Širdingai tavo.

Nikalojus."

Ką aš ištyriau.

Šitas laiškas nuramino mane, ir aš nuvykau pas Dmitrą. Paėmęs nuo jo prisiegą, kad jis kraujo nepraliejo, aš patariau Dmitrui pašaukti telefonu Nikolojų [carą] ir paprašyti pas jį asmeniško pasimatymo.

— Tėveli!—su ašaromis akyse tarė Dmitras.—Štai šventasai paveikslas. Prisiekiu prieš jį savo mirusios motinos vardu, kad mano rankos nesuteptos krauju nepakenčiamo Rasputino.

Aš buvau pripratęs tikėti Dmitrui. Patikėjau jam ir dabar. Bet visgi pasiryžau ištirti apie tai, prie kokių aplinkybių atsibuvo užmušystė.

Nuo savo jaunesnio sunaus Vladimiro, Jusupuvo draugo, ir nuo žmonių, stovinčių arti prie tos užmušystės tyrinėjimo, aš sužinojau, kad užmušystė buvo atlikta po pasitarimo, kuris atsibuvo Puriškevičiaus traukinyj. Pasitarime, teisybė, dalyvavo ir mano sunus Dmitras Povylaitis, bet jis pats į Rasoutiną nešaudė. Rasputinas buvo užmuštas išsoviais į krutinę ir į pečius ir tai padarė Jusupov ir Puriškevičius.

Nuo Dmitro sužinoti apie užmušystės smulkmenas man nepasisekė.

— Tėte,—pasakė jis man,—mes esame surišti prisieka, kurios sulaužyti aš negaliu.

Ypatiškai pasimatyti su Dmitru Nikalojus atsisakė.

23 dieną, laike pietų, užskambino telefonas. Telefonavo Dmitras.

— Pas mane tik-ką buvo generolas Maksimovič—sakė jis—ir pranešė, kad šiądien nakčia mane siunčia į Persiją. Atvažiuokit išlydėti.

Šie Dmitro žodžiai krito ant manęs kaip perkunas iš dangaus. Aš sugriebiau kepurę ir sinielių ir pėsčias nubėgau į Aleksandro palocių.

Nikalojus [caras] vienok mane nepriėmė.

— Pasakykit jam, kad neturiu laiko. Gali palaukti—pasakė jis lekojui.

Protopopovo intrigos.

Tą pačią naktį Dmitras buvo išsiųstas į Persiją. Tarp daugelio jį lydėjusių buvo ir mano žmonos duktė, p. Derfelden.

Gruodžio 24 d. turėjome eglaitę,—labai liudną eglaitę. Buvo čia ir p. Derfelden. Nakčia, sugrįžus namo, ji rado pas save namuose žandarų generolą Popovą. Padarius rupestingą kratą, laike kurios net aslos lentos buvo išlaužtos, p. Derfelden tapo pasodinta po naminiu areštu.

Paskui mes sužinojome, kad ji ta ir areštas pas p. Derfelden įvyko po spiritualistiško seanso, atsibuvusio pas buvusį ministrą Dobrovolskį; čia esą pasirodžiusi Rasputino dvasia reikalavo šito arešto. Paliepimas areštuoti buvo su parašu Protopopovo.

Gruodžio 27 d. mes su didele bėda išgavome leidimą pasimatymui p. Derfelden su Protopopovu.

Protopopovas pradėjo iškalbinėti savo viešniai už atlikimą tokio bjauraus dalyko, kaip užmušystė, ir pridėjo:

— Ar jus matėte kada nors sfinksą? Jo akį nukreiptos tolumon. Jųs žiurite, o jis jus hymnotizuoja.

Šitas sfinksas—tai senelis Rasputin.

Nuo Protopopovo p. Derfelden išvažiavo visai nusiminusi ir telefonu pranešė, kad pas ją gimė didelė neapikanta ant "čebatlaižio" Protopopovo.

Antrytojaus Protopopov, pasimatęs su Nikalojum Romanovu, tarp kit-ko pažymėjo:

— Pas mane buvo atėjusi graži moteriškaitė, kuriai paliepta mane užmušti, bet aš tokį įspudį ant jos padariau, kad mes persiskyrėm draugais. O ar žinote, kas yra toji moteriškaitė?

Nikalojui buvo žingeidu žinoti, kas ji tokia butų. Protopopovas po ilgo užsimąstymo atsakė.

— Derfelden.

Buvusis caras pradėjo sveikinti taip lengvai išsprukusį nuo mirties Protopopovą ir kelis sykius peržegnojo jį.

— Duok Dieve jums ilgą gyvenimą, kad galėtumet padaryti daug naudos tėvynei,—užreiškė buvusis caras Protopopovui.

Carienė Revoliucijos Laiku.

Vasario 24 d. (seno stiliaus) prasidėjo revoliucija. Aš sekiau, kaip dalykai eina ir apie viską žinojau.

Vasario 28 d. mane pašaukė į palocių Alexandra Feodoraitė [carienė].

— Važiuokit tuojaus į karės frontą—pasakė ji man.—Pasirupink atvežti atsidavusių mums žmonių. Reik už bent kokią kainą gelbėti sostą, jis yra pavojuje!

Aš atsisakiau važiuoti, išsikalbėdamas tuom, kad mano, kaipo gvardijos n a č a l n i n k o, pareigos palyti tik "gaspadoriškąją" dalį. Širdyje gi aš buvau persitikrinęs, kad šaukti kariumenę butų perniek: vis viena, prisidės prie revoliucijos.

Kovo 1 d. mane antru sykiu iššaukė į palocių, bet aš atsisakiau eiti. Tuom laiku pas mane namuose buvo rengiamas manifestas apie pilną konstituciją rusų tautai Po juom turėjo pasirašyti Nikalojus. Gavęs parašus didžių kunigaikščių Kirilo Vladimieraičio ir Michailo Alexandraičio, ir pats pasirašęs po šiuom manifestu, aš nusiunčiau šitą manifestą į Dumą ir įteikiau jį Miliukovui, nuo kurio gavau kvitą, ir tik po to jau aš nuvykau į palocių.

Pirmas klausimas, kurį man tuomet uždavė Alexandra Feodoraitė (carienė) buvo toks:

— Kur mano vyras? Ar jis gyvas ir kas reikia padaryti nuraminimui betvarkių?

Tuomet aš papasakojau Alexandrai turinį musų prirengto manifesto, ir ji jam pritarė.

Kovo 3 d. mane vėl pašaukė į palocių. Aš turėjau rankose naują numerį laikraščio su manifestu apie caro atsisakymą nuo sosto. Aš jį perskaičiau Alexandrai. Apie atsisakymą nuo sosto carienė nieko iki šiolei nebuvo žinojusi. Kuomet aš pabaigiau skaitęs, ji sušuko:

— Neteisybė! Vis tai melagystės, laikraščių prasimanymai. Aš tikiu į Dievą ir armiją. Jie dar mus neapleido.

Tuomet man prisiėjo išaiškinti buvusiai carienei, kad ne tik Dievas, bet ir visa armija prisidėjo prie revoliucijos, ir tuomet buvusioji carienė, kaip rodosi, pirmu sykiu suprato, ar pasistengė suprasti visa tai, prie ko ji ir Rasputinas privedė visą šalį ir carą.

Paskutinis mano pasimatymas su buvusia cariene įvyko 5 d. kovo 12 val. 15 minučių. Alexandra jau negalėjo kalbėti. Verkė ir visą laiką klausė, kas jai daryti. Buvusioji carienė laukė delegatų nuo Dumos ir vienatiniu jos noru buvo, kad jai leistų grįžti į lazarietą, kur ji, prižiurinėdama sužeistus, galėtų užsimiršti.

Daugiau aš nei Nikalojaus, nei Alexandros neesu matęs."

PRAKALBOS.

Laike vienos draugystės apvaikščiojimo kalbėtojas barė susirinkusią publiką už tai, kad lietuviai nepažįsta kaip reik savo tautos istorijos ir nežino, kaip jų protėviai gyvendavo.

— Jis, turbut, yra truputį kreizy,—pradėjo šnabždėti savo kumutei moterėlė, kuri pirmu syk buvo ant prakalbų ir apie skaitymą ir rašymą taipgi neišmanė nieko.—Kaip mes galime žinoti apie tą Vytautą ir Keistutį, kad mes dar nebuvome nei ant svieto gimę...

Patrioto Priederme!

Didelė Proga Pagelbėti! Smugis Karei Užbaigti!

šiądien užsisakykit

Laisves Paskolos Popieriu

Tai yra Suvienytų Valstijų užstatas, nešantis 3½ proc. palukanų, išmokamų kas pusmetis

VIENAS DOLERIS

Tai tiesa, kas reikia pradžiai užsisakyti $50 popierį.
Išmokėjimui jo turi laiko iki rugsėjo 30 d., 1917 m.
Klauskis by kurio Bankininko, Krasos Perdėtinio, Expreso Agento, ar Verteivio. JIE TAU PAAIŠKINS.
Nei Komiso, nei vykintojo pelnų nėra.

Niekuomet dar nėra buvusi tokia proga, kaip reikalavimas užsisakymų Laisvės Paskolai 1917 m.

Josios tikslas ir pasekmės yra ir bus daugeriopos. Ji visupirmiausiai ir labiausiai patarnaus pasiekimui pergalės šitoj karėj laisvei, demokratybei ir liuosybei.

Ji be jokios abejonės nuves prie greito užbaigimo naikinimo žmonių gyvasčių ir nuosavybės, kuri dabar eina visoj istorijoj negirdėtu plotu.

Ji bus priemone įsteigimui pastovios taikos visame pasaulyj.

1917 m. Laisvės Paskolos išlygos yra tokios, kurios mažen kiekvienam suaugusiam tautos žmogui duoda progą neatidėliojamu užsisakymu parodyti neužginčijamą ištikimybės ir patriotingumo priparodymą.

Ir pagaliaus, bet nemažiaus visuomeninis dalyvavimas šitoj Paskoloj galės įsteigti tikrą tautinį Amerikonystės jausmą, padidindamas jį iki to, kad įvairios musų didžiosios Valstybės tautos susitelks ir susivienis į puikiausią tautą pasaulyje.

LAISVES PASKOLA

APLIKACIJA POPIERIAMS

Šita aplikacija turi buti perduota per užsisakiusio banką patikėjimo bendrovę, ar kitą kokią agenturą veikiančią jo vardu arba ji galima paduoti tiesiog Federalei jo distrikto Atsargos Bankai, arba Pinigyno Skyriui Washingtone.

Date .....

To the Secretary of the Treasury:

According to the terms of Treasury Department Circular No. 78, dated May 14, 1917, the undersigned hereby apply for $..... par value of the 15—30 Year 3½ Per Cent Bond of the United States, and agree to pay par and accrued interest for any bonds alloted on this application. The sum of $.....is inclosed, being 2 per cent on the amount of bonds applied for (or payment in full for the one $50 or the one $100 bond applied for).

Signature of Subscriber, in full,.....

Address—Number and Street, ...

City or town, ...

County, ... State .....

NOTE.—It is desirable that the following information be furnished by the applicant:

1. If full payment is to be made before final installment in the circular, what will be the date of such full payment?....

2. If it is expected that future payments will be made by check, upon what bank or trust company will such check probably be drawn?

Name of the bank or trust company:.....

Address: .....

3. What, if any, particular denomitnations of interim certificates are desired? .....

4. Through what, if any, bank or other agency is this application transmitted? .....

Abelnas silpnumas,

neveikimas jaknų, nevirškinimas, įprastas užkietėjimas, sunkus virškinimas sergantį palieka labai liudnam padėjime. Norint prašalinti tas slogas ir užbėgti jų pasekmėms, taipgi sustiprinti visą organizmą. reikia vartoti

Severa's Balsam of Life

(SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS)

Budas sustiprinančiai-gydantis

Kaina 75 centai

Kas apie tai abejotų, tegu perskaito štai šitą laišką.

"Širdingai dėkavoju už Severos Gyvastios Balsamą. Labai kentėjau nuo skilvio susilpnėjimo ir valgyti neturėjau noro. Visi kentėjimai pranyko po sunaudojimo tiktai vienos Severos Gyvastijos Balsamo bonkos. Prašau tą laišką paskelbti laikraščiuose, idant visi kiti, kurie panašiai kenčia, sužinotų apie tą gyduolę". Mrs. Pagac iš Moquah, Wis.

Severos gyduoles galima gauti aptiekose. Prašoma reikalauti tikrų Severos gyduolių, neimti jokių falsifikacijų. Jei vietos aptiekoje pirkti negalima, užsakius bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

J. J. Bačiunas

J. P. Pajauskas

PIRM NEGU DUOSITE SPAUSTUVĖMS APKAINUOTI SPAUDOS DARBĄ PAVELYKITE MUMS DUOTI JUMS TIKRAS INFORMACIJAS KASLINK GRAŽAUS DARBO ATLIKIMO. J. J. BAČUNAS ir J. P. PAJAUSKAS PATARS JUMS, KAIP GERIAUSIAI ATLIKTI SPAUDOS DARBUS, IDANT ATNEŠTŲ KUODAUGIAUSIAI NAUDOS.

Milda Printing House

814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Telephone Drover 7184

SPECIALIS IšPARDAVIMAS

100 LAIPSNIŲ GRYNOS DEGTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybes bendarole3

4 kvortos arba 1 galionas už	....$2.45
8 kvortos arba 2 galionai už	....$4.75
12 kvortų, arba 3 galionai už	....$6.95

RUSŲ MONOPOLINĖ DEGTINĖ 100 LAIPSNIŲ.

Gryna, 4 bonkos už	.....$2.45
Gryna, 8 bonkos už	.....$4.75
Gryna, 12 bonkų už	.....$6.95

Atminkite, kad pas mus pirkdami perkate gryną, 100 laipsnių stiprumo degtinę, o ne pusiau skiestą vandeniu, kaip kad kiti parduoda.

Pareikalaukite musų likierių, degtinių ir vynų kainų surašo. Pinigai turi buti prisiųsti drauge su užsisakymų, krasos ar ekspreso prisaku.

ATMINKITE kad garantuojame musų "SOUTH SHORE CLUB" degtinę turinčia 100 laipsnių stiprumo, gryną, seną ir gera—arba sugrązinsime Jums pinigus atgal.

DYKAI nuo dabar iki Kalėdų Svenčių išsiųsime kiekvienam didelį kalendorių 1917 metams.

IRA R. & C. III W. Va Buren St. Chicago, Il

Ant Pardavimo.

Parduodama:—80 akrų ukė; 60 akrų yra išdirbtos žemės, 40 ariamos, 7 mylios nuo miesto; naujos triobos, geras oras. Visi gyventojai aplinkui lietuviai; arti bažnyčios, mokyklos—tik viena mylia. Parduodama dėl neturėjimo kam dirbti ant ukės, Kaina $5,800.00. Kreiptis adresu: Chas: Szmail, RFD 4, Box 65, Thorp, Wis.

Pardavimui: bučernė ir grosernė, geroje vietoje, biznis išdirbtas. Nesutikimai partnerių tarpe priežastis pardavimo. 3334 So. Morgan St.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

F. P. Bradchulis
...LAWYER...
Lietuvis Advokatas
105 W. Monroe Street, Corner Clark
Room 1207
Telephone Randolph 5598
&yv.: 3112 S. Halsted St., arti 31st St
Phone Yards 2390

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virš Aptiekos). CHICAGO.

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

PLATINKIT "LIETUVA"

REVOLIUCIJONIERIAI--ŠNIPAI,

Laike revoliucijos Petrograde į revoliucijonierių rankas pakliuvo daugybė slaptosios policijos dokumentų, iš kurių pasirodė, kad tarpe menamų revoliucijonierių buvo daug provokatorių, t.y. šnipų, kurie burna nusidavė didžiausiais socialistais ir revoliucijonieriais, o ištikrųjų buvo senos rusų valdžios apmokamais šnipais.

Nekurie šitų "revoliucijonierių" buvo žymus "veikėjai" ir vadai tarp revoliucijonierių, kaipo, pavyzdžiui, tulas Černomazov, kuris buvo net centralinio social-demokartų partijos komiteto nariu ir socialistų organo "Pravda" vedėju, o dabar pasirodė, kad jis buvo rusų valdžios šnipu ir gaudavo nuo jos po 200 rublių algos į mėnesį už savo patarnavimus.

Butų naiviška dalyku manyti, kad ir dabar, kilus revoliucijai ir nuvertus seną valdžią, revoliucijonieriai ir rusų demokratija butų liuosa nuo tokių šnipų-provokatorių. Apie tai mes jau sykį esame rašę, nurodydami, kad nei kaizerio valdžia, nei sena biurokratų gauja nesnaudžia ir, be abejonės, stengiasi sunaudoti visus budus, kad sukelti naujoj Rusijoj kuodidžiausią betvarkę.

Tik sukėlus betvarkę ir kaizeris, ir sena biurokratų ir caro klika gali tikėtis ko nors laimėti. O lengviausis kelias jiems tai padaryti, tai nusiųsti savo šnipus į revoliucijonierių tarpą. Ten toki šnipai-provokatoriai, paprastai nusiduoda didžiausiais ir karščiausiais revoliucijonieriais stengiasi įgyti minių ir revoliucijonierių užsitikėjimą, mėgina pakliuti į svarbias vietas ir—paskui parduoda revoliucijonierius savo ponams.

Štai rusų laikraščiai praneša, kad ir Darbininkų bei Kareivių Taryboje, kuri nuo pat pradžios revoliucijos riejasi su tuomlaikine valdžia, jau atsirado šnipų. Sulyg justicijos departamento prisakymo areštuota vieną tos Tarybos delegatą, tulą ....., liuosnorį, atstovą nuo Gatčinos praporščikų mokyklos, kuris pasirodė esąs šnipu.

Revoliucijonieriai ir jų partijos privalo buti baisiai atsargus—ypač šiuo momentu ir privalo žinoti, kad ne visi, kurie baisiai smarkiai rėkauja apie "revoliuciją," yra tikri revoliucijonieriai; jie privalo atminti, kad šnipai-provokatoriai stengiasi įgyti pasitikėjimą kuodidžiausiu ir kuoaštriausiu riksmu. Ir todel revoliucijoniški Rusijos gaivalai geriaus ir saugiaus gali užtikrinti Rusijos perversmės pilną pasisekimą tuomet, kada jie anksčiau ir dručiau suners rankas su rimtesniais ir ne tiek užsikarščiavusiais liberališkais gaivaliais.

Reik nepamiršti to, kad dabar, pasiremiant visokiais gražiai skambančiai lozungais, kaip sykis kuolabjausiai kurstoma kraštutinius revoliucijinius gaivalus prieš liberališkus ir pažangius demokratijos sluogsnius, nors kiekvienam turi buti aišku, kad be šitų sluogsnių prisidėjimo ir širdingo sądarbininkavimo nei ramybė, nei tvarka Rusijoj nėra galima.

Juo greičiaus rimtesnėji dalis Rusijos radikališkų partijų tai supras, juo bus geriaus ir Rusijai ir visam pasauliui, nes tuomet ne tik kad Rusijoj įvyks greitesnė tvarka ir nusistovės demokratija, bet bus greičiaus iš pasaulio išrauti ir paskutiniai autokratijos ir carizmo diegai, kurie dar laikosi Centralinėse Viešpatijose. Reik suprasti, kad kol tie autokratijos, militarizmo ir monarchizmo diegai bus Vokietijoj ir pas jos talkininkes, tol visuomet bus pavojus, kad nuo tos sėklos gali lengvai priaugti ir kitų tokių pačių diegų—o ypač Rusijoj.

Žemiaus paduodame, pagal "Nowyj Mir," surašą tų šnipų-provokatorių, kuriuos atrasta, paėmus Petrograde slaptos policijos dokumentus:

"Černomazov, Miron ("Moskvič"), gaudavo iš slaptosios policijos 200 rublių algos; buvo Centralinio social demokratų partijos komiteto narys. Buvo vyriausias "bolševikų" (social-demokratų partijos frakcijos) organo "Pravda" vedėju. Jis nušviečia valdžiai abelną partijos ir, išdalies, vietos organizacijos padėjimą.

"Abrosimov (Šarov), Vladimir Mojsejevič, metalų tekintojas Prodamet dirbtuvėj; gaudavo 75 rublius algos; centralinės iniciatyvės grupės organizacijos komisijos narys; išlavintas, labai atsargus. Tarnavo slaptajai policijai keturis metus.

"Šurkanov (Limonin), Vasilij Jegorovič, metalo darbininkas, gaudavo 75 rublius algos; buvo social-demokratų partijos Viborgo rajono komiteto narys, "bolševikas," metalo darbininkų sąjungos pirmininko pagelbininkas, godus; prašo daugiau algos.

"Bogdanov (Semionov), Nikolai Pavlovič, gaudavo 100 rublių algos; sankrovos tarnautojas, inteligentiškas; sankrovų tarnautojų draugijos narys. Slaptoj organizacijoj nepriklausė. Nervingas: ochrankai tarnauja keturis metus.

"Zabello, Vladislav Nikolajevič, politechnikos instituto studentas nuo 1910 metų. Algos gaudavo 50 rublių. Rekomendavo jį žandarų valdybos viršininkas Sevasjanov. Socialistas — revoliucijonierius. Stropus ir gabus šnipavimo darbe. Gavęs tinkamų instrukcijų, gali labai daug pasitarnauti. 1912 metais, sulig jo nurodymų, buvo areštuota daug žmonių. Neintariamas.

"Bogdanova, Elizaveta Feodorovna (vengrė), lanko Peterburgo žemės ukio kursus, nuo vasario 1910 m.; 50 rublių algos. Kursuose žinoma, kaipo social-revoliucijonierė. Turi užsitikėjimo ir pažinčių su partijos nariais.

"Lipping (Krimskaja), Amelija Markusovna, lanko Černiajevo švietimo kursus; 40 rublių algos; priimta, vengrei rekomendavus. Vokietaitė, rusiškai blogai kalba. Nori dirbti.

"Kasperovič (Pavlovič), Pavel Pavlovič, technologijos instituto studentas. 1905—1906 metais švietė soc.-rev.—partijos, Nevos rajono kovotojų burius ir propagandistų komitetą prie Petrogrado komiteto.

"Vostokov (Ostaškov), Stach Aleksandrovič, universiteto studentas; 30 rublių algos; bepartinis; tinka tik nušvietimui universiteto studentų upo.

"Skulskaja (Konradi), Michalina Aleksandrovna, moterų medicinos instituto studentė; 60 rublių algos. Duodavo gerų žinių apie social-revoliucionierių partiją, bet prakišo.

"Sierova (Uljanova), Julia Orestovna, tremtinio pati laikinai pasitraukė.

"Kliujev (Zabityj), Ivan Jegorov, 75 rub., Putilovo fabriko darbininkas, bendradarbiauja vienuoliką metų, turi ryšių su anarchistais, įeina sąstatan Darbininkų Atstovų Tarybos nuo Narvos rajono.

"Michniuk (Laborio), Olga Porfirjevna, lanko Lochnickos-Skalon ir Bestuževo kursus.

"Vitko, Nikolai Andrejevič, lanko politechnikos kursus, 30 rublų. Buvo žinomas visuose partijos darbuose Maskvoj. Gabus žmogus. Maskvoj buvo areštuotas už priklausymą prie social-demokartų partijos; sėdėjo tvirtovėj; dabar kursuose yra marksistu. Pasikalbėjimuose atvirai sakosi esąs įsitikinęs socialistas ir aiškinasi, kad šnipu esąs tik delto, kad socialį judėjimą apvalius nuo revoliucijinių antnašų. Daro įspudį nevisai nuoširdaus žmogaus. Suteikdamas žinių, visados svarsto, kokios galėtų buti to pasekmės, ir kad del to nenukentėtų socialis judėjimas. Jo perėjimas trumpu laiku iš social-revoliucionierių į marksistus, ir tas pastebiamas jo nenuoširdumas verčia but su juo atsargiu. Jeigu jį gerai perdirbus, jis gali buti labai naudingas slaptosios policijos darbui."

Visuos šituos asmenis tuojaus suareštuota.

TEISMAI LIETUVOJE.

Taikos teisėjai vyr. ryt. vado srytyje atlieka įvairius laisvus reikalus. Vyriausiasis rytų vadas yra įsakęs, kad dabar Gardino bei Baltstogės srityje, kuri rusų laikais neprigulėjo prie Suvalkų gubernijos, taikos teisėjai gali atlikti visokius laisvus teismo reikalus, kuriuos, sulyg rusų įstatymų, pirma pildydavo notarai. Prie laisvų teismo reikalų priklauso ypač minimieji rusų notarų įstatymų 65 perskyrime dokumentai, sutarčių patikrinimai, laukų knygų vedimai ir globėjų reikalai, testamentų surašymas ir valdiškas jų saugojimas. Šalia teisėjų tuos reikalus gali atlikti ir notarai, kaip pirma.

Iš Centralinio Komiteto Veikimo.

Po trumpos pertrauktos delei nesveikatos Pono St. Šimkus nuo 22 geg. išvažiuos Naujojon Anglijon su prakalbomis ilgesniam laikui.

Susitvarkė ir pradėjo veikti C. K'to skyriai New Britain, Conn. ir Union City, Conn.

Pasižadėjo buti nuolatiniais Lietuvos geibėtojais ir antsidėjo mėnesines mokestis dar šios ypatos:

New Britain, Conn.

J. Skritulskas—$2.00

Po $1.00

M. Turskis
Adomas Pouza
J. Jonusaitis
Skritulskiene
Juozas Skirka
Jonas Šnipis
J. Mikalauskas
Alex. Kandrotas
M. Dounis
J. Gruštas
K. Giedraitis
J. Maksimavičius
J. Aržuolaitis
Antanas Aržuolaitis
Jonas Ragialis
V. Skirka
Ant. Mikalauskas
P Pilkionis
M Laukaitis
A. Petrauskas
Ant. Leškauskas
K. Jonušauskas
Alex. Buinickas
Franas Kveselis

Po 50c.

K. Čerkauskas
Jonas Petkevičius
L. Motejunas
V. Giliavičius
J. Pašvenckas
M. Grimaila
P. Kupstas
L. Ramanauskas
J. Klimas
A. Dalangauskas
F. Krikštanavičius
J. Teiserskis
M. Giliavičius
J. Danisevičius

Union City, Conn.

Po $1.00.

V. Baltmiškis
J. Petrauskas
J. Gudžiunas
A. Kušlis
A. Sakalauskas
J. Geležnikas
J. Deikus
A. Miller
A. Baltrušaitis
St. Skanas
J. Počius
B. Šiugžda
B. Šweiteris
A. Kundrota
J. Stočkus
J. Bekeris
P. Žinauskas
J. Dunauskas
O. Pocevičiut.—50c.

New Britain, Conn. Aukų surinkta $620.01

Franas Krikštanavičius.. ..... $5.00
Mikolas Daunis 3.00
Petras Pilkionis 2.50
Martinas Turskis ... 2.50

Po $2.00

Antanas Petrauskas
Jonas Skritulskas
J. Jenušaitis
Antanas Mikalauskas

Po $1.50

Juozas Skirka
Jonas Mikalauskas

Po $1.00

Alex. Kandrotas
Liudvikas Ramanauskas
Jurgis Klimas
Jonas Gruštas
Juozas Teiserskis
K. Gedraitis
Juozas Maksimavičius
Jurgis Aržuolaitis
Mikolas Giliavičius
Ant. Aržuolaitis
Jonas Ragialis
Vincas Skirka
Mikolas Grimaila
Petras Rudminas
Adomas Pauža
M. Skritulskienė
Petras Kupstas
Jonas Šiupis
Motejus Laukaitis
Andrius Selvestravičius
Franas Navickas
Antanas Liškauskas
K. Jonušauskas
Alex. Buinickas
Smulkių $14.01
Viso $62.01

Union City, Conn.

Aukų surinkta $35.74

Po $2.00

A. Kušlis
J. Geležnikas
F Baukas
B. Šweiteris

Po $1.00

V. Baltmiškis
J. Petrauskas
J. Gudžiunas
A. Sakalauskas
J. Deikus
A. Miller
A. Baltrusaitis
St. Skanas
J. Počius
B. Šiugžda
A. Kundrota
J. Stočkus
P. Stanaitiene
V. Levendrauskas
M. Ufas
J. Norkevičie
A. D. Inotas
J. Koris
V. Samoška
Samoškienė
O. Pocevičiute
A. Žemaitis
J. Bekeris
T. Ženauskas
Ženauskiute
J. Kudonavičia
J. Dunauskas
Smulkių $0.74
Viso $35.74

Nuo 9 iki 18 Geg. aukų įplaukė (sutrauka.)

Union City, Conn. (su men.) $57.74
New Britain, Conn. 62.01
V. Kamarauskas už Geg. men. 1.00
Racine, Wis. C. K'to Sk. men. 1.25
M. A. Davis 5.00
F. E. Jackson 2.00
L. H. Cole 1.00
Newark, N. J. (smulkmenos bus vėliau).. 77.00

Viso..$207.00.

Anksčiau buvo pagarsinta kad Lietuvių Dienos pinigų iš Ambridge, Pa. per R. Kryžių prisiųsta apart kitų aukų dar ir $169.42. Pasirodo gi kad viršminėtoji suma buvo prisiųsta ne iš Ambridge, Pa., bet iš Albany, N. Y. Tat šiuomi klaidą atitaisome.

Todel per R. Kryžių Lietuvių Dienos aukų iš Albany, N. Y. prisiųsta:

Pirmą kart $1062.96
Antrą kart 169.42
Trečiu kart 25.00

Viso $1257.38

14 kuopos S. L. A. Cleveland, O., per J. A. Plerpą 6 kovo šių metų prisiuntė (Per neapsižiurėjimą nebuvo pirmiau paskelbta) $25.00.

Pastaba: Prašome C. K'to skyrių siunčiant Liet. Gelbėtojų mėnesines aukas aiškiai užrašyti kas ir už kokį mėnesį užsimokėjo.

(OFFICIAL PUBLICATION.)
REPORT OF THE CONDITION OF
UNIVERSAL STATE BANK

located at Chicago, County of Cook, State of Illinois, before the commencement of business on the 2nd day of May, 1917 as made to the Auditor of Public Accounts of the State of Illinois, pursuant to law.

RESOURCES.

1. *Loans:*		
Loans on real estate	$ 56,748.00	
Loans on collateral security	69,513.90	
Other loans and discounts	198,787.00	325,048.90
2. *Overdrafts*		14.48
4. *Miscellaneous Resources:*		
Banking house	100,000.00	
Unearned insurance	467.55	
Undivided profits	54.33	100,521.88
5. *Due from Banks:*		
State	6,000.70	
National	20,138.38	26,139.08
6. *Cash on Hand:*		
Currency	20,003.00	
Gold coin	2,395.00	
Silver coin	1,100.00	
Minor coin	4.62	23,502.62
7. *Other Cash Resources:*		
Exchanges for clearing house	9,744.99	
Collections in transit	79.15	9,824.14
Total Resources		$485,051.10

LIABILITIES.

1. *Capital Stock Paid in*		$200,000.00
2. *Surplus Fund*		25,000.00
3. *Unearned Interest*		3,318.41
4. *Deposits:*		
Savings, subject to notice	201,886.71	
Demand, subject to check	50,194.06	
Certified checks	622.47	
Cashier's checks	1,795.15	254,498.39
6. *Miscellaneous Liabilities:*		
Foreign Exchange	8.00	
Collections	2,226.30	2,234.30
Total Liabilities		$485,051.10

I, John I. Bagdziunas Cashier of the Universal State Bank, do solemnly swear that the above statement is true to the best of my knowledge and belief.

John I. Bagdziunas, Cashier.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pusbrolių: Jono, Kazimiero ir Mikolo Dockų, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Kondročių kaimo, Pakruojos parapijos. Atsišaukti adresu:

Antanas Peceliunas,
222 Duncan St., Chippewa Falls, Wis.

Pajieškau savo brolio Kazimiero Petrošio, Kauno gubernijos, Raseinių pavieto; labai sergu, visai neregiu ir neturiu prietelių; norėčiau, kad jis pas mane atvažiuotų, jei jis yra gyvas. Mano adresas:

Baltramiejus Petrošis,
3530 V Street, So. Omaha, Nebr.

Pajieškau savo pusseserių Teklės ir Natalijos Karklyčių, Zelčių sod., Pašvitinio parapijos, Šiaulių pavieto, Kauno gubernijos. Natalija pirmiaus gyveno prie Paulina gat., Stock Yardų apielinkėj. Tekla gyveno Philadelphijoj, Pa. Pranešti adresu:

Kazimieras Šimaitis,
1835 Canalport Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tikro brolio Stanislovo Gudžiuno, Kauno gubernijos, Raseinių pavieto, Šimkaičių vol., Stakių parapijos, Gudžiunų k., 18 metų kaip Amerikoje. Atsišaukti adresu:

Ant. Gudžiunas,
9845 Charles St., Waterbury, Conn.

Lietuvių Tautiškos Kapinės

THE LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

Archer and Kean Avenues Telephone Willow Springs 6

50 - Tukstančių žmonių - 50

Dalyvaus penkių metų sukaktuvių kaip įsteigtos Lietuvių Tautiškos Kapinės

Memorial Day

Šįmet atsibus Didžiausias Apvaikščiojimas Papuošimo Dienoje (Decoration Day)

Seredoje, Gegužio-May 30, 1918

Pradžia 9-tą valandą iš ryto **Prakalbos ant kapinių 10 val. ryto**

Apvaikščiojime dalyvaus Tautiškos ir Progresyviškos Draugijos ir visa Progresyviška visuomenė, "Birutės" Choras, Sarpalių orkestra ir vieni iš geriausių Lietuvių Kalbėtojai. Ant šio 5 metų jubilėjaus, privalo visi Lietuviai ir Lietuvaitės atsilankyti. Po apvaikščiojimui bus iškilmingas piknikas Blinstrupo darže, Leafy Grove ir Justice Parke, kur galima bus linksmai laikas praleisti. Pelnas nuo pikniko eis papuošimui Lietuvių Tautinių Kapinių. Kviečia rengimo **KOMITETAS.**

S. DANTA, Kapinių Sekretorius, 812 W. 19th St. Chicago, Ill.

Atyda: Važiuokite anksti, imkit Archer Cicero karus iki City Limits, paskui Joliet karus iki Lithuanian National Cemetery Leafy Grove.

Susivienijimo Liet. Amerikoje

KNINGYNE

GALIMA GAUTI SEKANČIOS KNINGOS

Aisopo Pasakos — pusl. 364	$1.25
Amerika—Informacijos apie Ameriką ir t.t.	75c.
Andersono Pasakos — pusl. 82	20c.
Audra Rusijoje — pusl. 65	20c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Kas iš kur Pareina?	20c.
Kelionė į Šidlavą—pusl. 48	15c.
Ko mus mokina Žvaigždės	10c.
Kražių Skerdynė ir Jos Pasekmės	15c.
Kuomi žmonės gyvena — pusl. 56	15c.
Kun. A. Burba — 29 pusl.	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai	20c.
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu, pusl. 102	35c.
Nuo Degtinės — 19 pusl.	10c.
Padėjimas Lietuvių Tautos Rusų Viešpatijoje — pusl. 120	1.00.
Pasninkai Lietuvoje — pusl. 16	5c.
Perspėjimai apie Šventą Tikėjimą	10c.
Sulaukė — pusl. 132	25c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdar.	2,00
Trachoma—Prie Šviesos—pusl. 100	20c.

VISAS ŠIAS KNINGELES SLA. NARIAI GAUNA UŽ PUSĘ KAINOS.

Reikalaudami kningų, parašykit aiškiai kningos vardą. Pinigus geriausiai siųst per pačto Money Orderį, paprastame laiške, adresuojant:

A.B. STRIMAITIS

307 W. 30-th STREET NEW YORK, N. Y.

IŠRADIMAI

MILIONUS DOLERIŲ žmonės dasidirbo per naujus ir gerus IŠRADIMUS. Su proga gali buti kiekvienam; gal but turite koki išradimą dėl užpatentavimo, gal norite "KĄ IŠRASTI," reikalaukite nuo musų dykai patarimų ir VEDĖJO IŠRADIMŲ, ką iš anų, ir kaip užpatentuoti, kurį kiekvienam išsiųsim dykai. Risunkus ir modelius bandome ir egzaminuojame DYKAI. Rašykite lietuviškai bent į katrą ofisą:
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES: (Lct): 256 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. Ir 103 BARRISTER BLDG., WASHINGTON, D. C.

DRAUGIJŲ REIKALAI

GEGUŽINIS VAKARAS SU ŠOKIAIS

Parengtas SLA. 208-tos Moterų Kp. naudai Vaikų Dieninės Globos, Nedėlioje, Gegužio (May) 27 d. 1917 m. Mildos svetainėje, 3142 South Halsted Gatvė Pradžia 7-tą valandą vakare. Inžanga 25c ypatai.

Kviečiame visus atsilankyti ant musų įvairaus vakaro. Kaip visados musų kuopa stengiasi užganėdinti svečius, taip ri šį kartą neapsirikšite atsilankę. Visus be skirtumo kviečia

SLA. MOTERŲ 208-ta KUOPA.

!! Pranešimas !!

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 5834

Dr. P. WIEGNER

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir pasiaptingas vyrų ligas.

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3315 So. Halsted St., Chicago.

BUK ŠOFERIU.

Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekuomet nebuvo toks didelis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmimą kiekvienam pabaigusiam kursus musų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individinėmis sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rušių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas $25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

REIKALAUJAME

vyrų ir vaikinų, kurie norėtų išmokti bardaskutystės į 4—6 savaites sulyg naujausio metodo. Kam dirbti kasyklose ar liejyklose, jeigu galima buti pačiam darbdaviu išmokus amato, kuris blogų laikų nežino. Mokiname barzdaskutystės taipgi ir moteris, kaipo ir rankadabystės (manicuring). Artesnėms žinioms rašykite: Nossokoff's Barber School, 1202 Penn Av., Pittsburgh; Pa.

KELIAUJANTIS AGENTAS

Musų keliaujantis Agentas A. Rukas lankosi po New Yorką, Jersey City ir aplinkinius miestelius. Jis užrašinėja "Lietuvą" ir renka apskelbimus į musų laikraštį.

LIETUVA PUB. CO.

PETRAS S. REMEIKIS.

Yra musų įgaliotas Gardner ir apielinkėje užrašinėti "Lietuvą", rinkti apskelbimus ir pardavinėti knygas.

Liet. Pub. Co.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS

(Mapa)

Sutaisė **B. K. Balutis**

Didumas 28 per 22 colių. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

VIETINES ŽINIOS.

Iš Chicagos Draugijų Sąryšio veikimo. Chicagos Draugijų Sąryšis, nesenai išsiuntusis suvirš $500.00 nukentėjusiems nuo karės lietuviams, po trumpo posilsio vėl griebėsi už darbo, o didžiausis jo darbas yra, kad surinkti kuodaugiausiai aukų nuo karės nukentėjusiems lietuviams.

Pereitą panedėlį Woodmano svetainėj (kerte 33-čios ir Lime gatvių) atsibuvo delegatų suvirinkimas. Nežiurint bjauraus oro, delegatų visgi pusėtinai atsilankė ir pradėta svarstyti apie tolimesnį veikimą.

Delegatai pirmiausia pranešė draugijų nuomones apie Sąryšio valdybos raportą, kuris buvo išsiuntinėtas visoms draugijoms, priklausančioms prie Sąryšio. Visi pranešė, kad draugijos yra labai užganėdintos iš gražaus pasidarbavimo ir išreiškė karštą norą, kad Sąryšis ir toliaus varytų šitą naudingą ir patriotišką darbą.

Penkių draugysčių delegatai pranešė, kad jų draugijos sutinka užsidėti po 25 centus extra mokesties nuo visų savo narių, jeigu tik Sąryšio darbas bus ir toliaus varomas. Kiti delegatai vėl kalbėjo: "Jeigu kitos draugystės užsidės po 25 centus naudai nukentėjusių nuo karės, tai ir musų draugystė neatsisakys, tegul tik Sąryšis ir toliaus darbuojasi, kaip iki šiolei darbavosi."

Pradėjus kalbėti apie tolimesnį veikimą, nutarta padaryti šią vasarą didelį išvažiavimą ir, jeigu galima bus, užkviesti į jį už kalbėtoją p. M. Šalčių, Centralinio Komiteto Sekretorių, kuris netrukus pasieks Illinojaus valstiją.

Upą delegatai turi gerą ir darbuotis nori. "Keletą savaičių neturėjome susirinkimų,"—sako jie, "tai net išsiilgome viens kito."

Sekantis delegatų susirinkimas bus birželio 4 d., kur bus renkama ir nauja valdyba. **Rep.**

Pirmi piknykai. Pereitą nedėldienį žmonės išsirengė į pirmus piknykus šio pavasario. Patikė blogai. Oras, kuris buvo kelias dienas gražus ir šiltas, nedėlioj, tarsi tyčiai, atsimainė: subatoj, nakčia ir anksti išryto lietus įmirkino jau šiek-tiek pradžiuvusią žemę, o nedėlioj kad paputė šaltas vėjas—nors kailiniais vilkis...

Nekurių draugysčių komitetai, surengusie piknykus tą nedėldienį, užsikėlę nedėlioj išryto ir pažiurėję per langą ant debesiuoto dangaus ir švilpiančio lauke vėjo, patraukė pečiais, palingavo galvą ir—užsikurė pečių namie, užsirukė pypkę ir nutarė, kad iš piknyko nieko neišeis.

Keletas draugysčių atšaukė savo piknykus. Tarp jų yra ir Lietuvos Ukininko Draugija, kuri prašo mus pranešti, kad jos rengiamas pereitą nedėldienį piknykas negalėjo atsibuti iš priežasties lietaus ir kad visi tos draugijos nariai yra kviečiami atsilankyti į draugijos susirinkimą birželio 17 dieną paprastoj susirinkimų vietoj.

Kitos vienok draugystės pasidrąsino ir nusprendė ponui orui nepasiduoti: "Ar pliš, ar truks—o piknykas turi buti."

Leavy Grove daržuose prasidėjo trįs piknykai, bet iki galui išsilaikė tik vienas. Du kiti laikėsi-laikėsi, paskui nusispjovė—nežinia ar iš šalčio, ar iš piktumo,—ir uždarė "geitus."

Lietuvių Kliubų Federacija, kurion priklauso daugiausiai karštas jaunimas, užsispyrė išlaikyti iki galui ir išlaikė. Šalta buvo—tai šalta, bet juo smagiau, juo greičiau jaunimas šoko. Taigi nors kovoje su kitais piknykais ponas šaltis beveik visur išėjo pergalėtojas, bet su Kliubų Federacija jis prakišo: Kliubų Federacijos piknykas parodė p-ui Blogam Orui špygą, o savo kasson, kaip girdėti, pasidėjo apie $250.00 gryno uždarbio.

Įvairumai. Vienatinė SLA. moterų kuopa Chicagoje rengia ateinantį nedėldienį vakarą Mildos svetainėj. Pelnas skiriamas naudai Vaikų Dieninės Globos—labai remtinos įstaigos.

Todėl parėmimas šio vakarėlio yra geistinas. Platesnės žinios apie jį šio numerio apskelbimuose.

— Račiuno žingeidus krutomi paveikslai bus rodomi šiose vietose:

Nedėlioj, gegužio 27 d. vakare Meldažio svetainėj ant West Side, 2342 W. 23rd Pl.

Utarninko vakare, gegužio 29 dieną,—ant Town of Lake, bažnytinėj svetainėj.

Subatos vakare, birželio 2 d. Gary, Ind., Rozinskio svetainėj, 1520 Grant St.

Nedėlioj, birželio 3 d., vakare, Visų Šventų bažnytinėj svetainėj, 10806 Wabash Ave., Kensingtone. Apart paveikslų — iliustruotos dainos, kurias atliks p. Račiunienė.

— "Lietuvos" redakcijoj atsilankė p. C. Mizaras iš Racine, Wis.; p. Mizaras važiuoja į Detroit, Mich. ir sustojo kelioms dienoms Chicagoje pas savo brolį, kuris dirba Juozapaičio aptiekoje.

"Racine,"—pasakojo p. Mizaras,—"darbai eina, net užia—dirba dienomis ir naktimis."

ALTS. NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO SUVAŽIAVIMUI ARTINANTIES.

Kaip jau paskelbta spaudoje, ALTS. Naujosios Anglijos apskričio susivažiavimas bus kartu su TMD. apskričio suvažiavimu 3 d. birželio š. m. Lietuvių Tautiško Namo svetainėje, Montello, Mass. Kadangi prieš pietus tą dieną bus TMD. apskričio suvažiavimas, tai ALTS. apskričio suvažiavimui lieka neperdaugiausiai laiko—tik pusdienis. Todėl geistina, kad Naujosios Anglijos ALTS. kuopos šį mėnesį sušaukusios susirinkimus rinkimui delegatų, apskričio suvažiaviman, taipgi neužmirštų apsvarstyti ir sutvarkyti įvairius įnešimus ir sumanymus.

Suvažiaviman kiekviena ALTS. kuopa turi teisę siųsti po du delegatu nuo pirmojo dešimčio narių, paskui po vieną delegatą nuo kiekvienos sekančios dešimties.

Prieš suvažiavimą geistina, kad kiekviena ALTS. kuopa pasistengtų butinai užmokėti apskričio iždan po 10c. nuo kiekvieno nario ant metų, kaip nutarta pereitame N. Anglijos A. L. T. S. apskričio suvažiavime. Šaukiant suvažiavimą, apskričiui pasidaro daug išlaidų, gi pinigų apskričio iždė yra mažai, nes didžiuma kuopų dar nėra užsimokėjusios. Tikiuosi, kad po šio priminimo, šio mėnesio susirinkimuose,—kiekviena ALTS. kuopa nutars ir užsimokės į apskričio iždą prigulinčias mokestis. Siunčiant mokestis į apskričio iždą, kuopos turi išpirkti "money orderį" ant apskričio iždininko vardo: **A. Ramanauskas, 101 Oak Str., Lawrence, Mass.** ir prisiųsti tą "money orderį" apskričio finansų raštininkui šiuo adresu: **J. Žemantaitis, 366 W. Broadway South Boston, Mass.**

J. Žemantaitis,
ALTS. N. A. Apskr. Fin. Rašt.

NAUJI RAŠTAI.

Patarlės ir Išminties Grudeliai. Surinko ir išleido P. Mulevičius, Chicago, Ill., 1917 m. Kaina 25c.

"Kanklės", mėn. muzikos leidinys; pirmas num. už gegužės mėn., 1917 m. paduoda kvartetą "Aras", keturiems balsams pianu palydint. Kaina 40c.

NEGALĖJO SUPRASTI.

Vienas žymus svetimtautis, atvykęs į Ameriką laike politiškų rinkimų, tarė amerikonui, kuris jam aiškino įvairius dalykus:

— Vieno dalyko jųsų politiškoj sistemoj aš jokiu budu negaliu suprasti.

— Na, kas tokio?—užklausė amerikonas, prisirengęs svečiui viską išaiškinti.—Turbut, tamista baikauji!

— Kad aš taip gyvas, nebaikauju, bet teisybę sakau—atsakė svetimtautis.—Aš jokiu budu negaliu suprasti, pavyzdžiui, ot tokio dalyko: jųs neleidžiate turtingam žmogui runyti į jokį urėdą, o biednas žmogus negali ištesėti. To tikrai aš suprasti negaliu.

Tuomi jis prikišo, kad Amerikoj yra daug grafto.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Fel. B—skui. Jusų atsakymo Elenai nedėjome Viena, dėlto, kad tai jau gana senas dalykas; kita dėlto, kad jai jau buvo atsakyta per musų laikraštį Atkartoti tą patį neapsimoka.

Apgarsinimai.

KUO YRA GYVENIMAS?

Du tukstančiai metų atgal geriausias atsakymas į šitą paklausimą buvo duotas romėnų, kurie sakė: "Gyvenimu yra ne tik gyvenimas, bet ir geros sveikatos turėjimas." (Non est vivere, sed valere vita). Be gero virškinimo sveikatos nėra. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras pagelbsti virškinimui, išvalo vidurius ir sustiprina visą systemą. Ve dėlko Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras yra geriausiu vaistu nuo nevirškinimo, vidurių užkietėjimo, galvos skaudėjimo, protinio slėgsmo, apskrito susilpnėjimo, nervuotumo ir t.t. Visuomet klausk Trinerio Amerikinio Karčiojo Vyno Eliksyro, nevartok tokių sutrumpinimų, kaip "Kartusis Vynas," nes jis nėra gėralu, jis yra vaistu ir šito reikia laikytis, ypatingai negeriamose valstijose. Kaina $1.00. Aptiekose.

Trinerio Linimentas suteikia greitas ir tikras pasekmes nuo ramatų, neuralgijos, susižeidus ir t.t. Kaina 25 ir 50c. aptiekose, 35 ir 60c. krasa. Jos. Triner, išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Pedisin tai jusų gerausias draugas.

Jis gelbsti kiekvienam.

Vaistas, kuris neleis jusų kojoms prakaituoti, degti, puslėms ant jų užšokti, ar kitokiems auguliams augti ir kuris prašalina blogą kvapą, yra PEDISIN.

PEDISIN yra geriausiu jusų draugu, nes jis jusų kojų nervus prižiuri, maitina ir slaugina. Jis suteiks jums tvirtas, nepailstamas kojas vietoje pailstamų. PEDISIN padidins jusų išgalę dirbti, o tas, kuris nepailsta lengvai, dirbdamas gali ilgiau dirbti ir daugiau uždirbti.

Nereikia jokio nemalonaus mazgojimo kojų. Jokio nepatogaus dėjimo. Jųs nereikalaujate nieko daugiau kaip tik PEDISINO. Dėk PEDISINĄ kas rytas ant kojų, o jis atliks savo darbą su garbe. PEDISIN yra reikalingas kojoms ir niekam daugiau.

Vieno didelio šeimyninio dydžio pakelio užtenka keliems mėnesiams, tik $1.00. Pasiųsk savo užsisakymą šiandien šitokiu adresu:

Crown Pharmacy
2812 E. 79th St. S. Cleveland, Ohio

Vėsiausia Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS
3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laike yra per karšta, tai ateikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsiausią vietą, atsivėdinti ir pamatysite gražesnį Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c ant balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei liuosame laike nori pasilsėti, atsivėdinti ir užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

Canal 3118

DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

GAILA, LABAI GAILA!

Žinoma, tu, brolau, matei aklą žmogų, einantį gatve. Eina jis labai lėtai, pamažu: ranka priešais čiupinėja, lazda prieš save kelią bado.

Gaila jo! Gaila žmogaus, kuris per kokią nors nelaimę neteko akių ir liko be šviesos. Jo gyvenimas—tai amžina naktis, amžinas tamsus kalėjimas.

Tu tokiu aklu nenorėtum buti. Kasgi tokiu nelaimingu norėtų buti? O vienok, brolau, net nusistebėtum, jeigu žinotum, kiek jų ant šios šventos žemės šliaužioja. Jie yra truputį kitokį. Jie patįs sau aklybę pasidaro. Jie galėtų matyt, jeigu norėtų.

Aną dien, girdžiu, vienas vyras sako kitam:

— Dabar užėjo toki laikai, kad svietas labai išgudrėjo. Žmogus nemokytas, tai kaip aklas miške: kur neisi, tai vis į medį atsimuši ir nosį nusimuši....

Didelę teisybę jis pasakė. Nemokytam žmogui dabar labai sunku. Jeigu nori laimę atsiekti, jeigu nori geresnio gyvenimo dasidirbti, turi eiti su plačiai atidarytomis akimis, turi viską žinoti, viską matyi. Tik tada geresnį kelią gali sau gyvenime pasirinkti, tik tada gali išsisaugoti, kad tave kas neapsuktų ir nenuskriaustų.

Geras laikraštis paprastai buva geriausis vadovas, geriausis mokytojas—ir pigiausiai atsieina.

Šiais laikais kas laikraščio neskaito, tas yra panašus į tą paveikslėlį, kuris viršuj patalpintas. Jis pats sau užsiriša akis **NEŽINYSTĖS** raikščiu ir slankioja po šitą pasaulį, aplink grabaliodamas, kaip tikras neregys. Ar manai, kad jis toli nueis?

Nusirišk tą **NEŽINYSTĖS** raikštį nuo akių, žinok viską, kas pasaulyj darosi, pasimokyk nuo kitų žmonių ir pots savo gyvenimą pagerink. Skaityk gerą laikraštį, kuris bus tavo draugu, prietelium ir mokytoju.

Tokiu laikraščiu bus tau ir tavo draugams "Lietuva". Užsirašyk jį sau ir savo draugams. Kas sąvaitė jis atsilankys į tavo namus pilnas visokių žinių, pamokinimų, paveikslų, smagių pasiskaitymų, juokelių ir t.t. **Tik du doliariu už visus metus, vieną doliarį už pusmetį.**

Užsisakyk sau "Lietuvą" tuojaus. Adresuok taip: **"Lietuva", 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.**

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADĄ-ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKĘS IR SOTUS. Aukauk jiems per Centralį Komitetą, kuris greičiausiai pasiunčia pinigus į Lietuvą, ir įsirašyk į nuolatinių Lietuvos Šelpėjų skaičių.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašęs kas reikia siųsk su savo Auka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE
200 Fifth Ave. New York City : : : : : :

Siunčiu $_____ *aukų nukentėjusiems nuo karės. Prie to prisižadu kas mėnuo aukauti per Centralį Komitetą po $_____, pakol tik bus reikalas šelpti musų vienгenčius Tėvynėje.*

Parašas _____
ir
Adresas _____

ZINOTINA

mano ofiso valandos bus tokios:

Nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos ir Nuo 1 val. po pietų iki 7 val. vakare.

Nedėldieniais ir Seredomis pagal sutartį.

Taipgi laikysiu ofise nurse

Dr. K. Drangelis

3261 SO. HALSTED STREET
Tel. Drover 5052 Chicago

SKAITYKITE IR PLATINKYTE

'Lietuvių Balsą'

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn neko, ka žemina musų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik pallaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus-ieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 50 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura neleidžia.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto —10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

"Lietuvių Balsas"
PETROGRAD, Saperų Gat-lė., n. 9, b. 9

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

ĮSTEIGTAS 1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, $145.000	Moka pomirtinių $150, $300, $600
Pomirtinių išmokėjo $92.715	ir $1.000. Moka ligoje pašalpos—
Ligoje pašalpų $52.813	$6.00 $9.00 ir $12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiškus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiškus ir kulturiškus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĘ" su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia knygas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kulturos organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY.

Lietuvoje Europos Karės Metu.

Šioje knygoje p. A. M. Martus, senas amerikietis, kuris prieš pat karę parvažiavo iš Amerikos į Lietuvą, aprašinėja, ką jis savo akimis matė Lietuvoje laike karės. Ji aprašinėja:

1. Nuo karės prasidėjimo iki Lietuva pateko vokiečiams.
2. Kaip kariumenė elgėsi su Lietuvos gyventojais.
3. Kaip susitvėrė Lietuvių draugija nuo karės nukentėjusius šelpti ir jos darbavimas.
4. Lietuvių tremtinių kelionė iš tėvynės 1400 verstų gilumon Rusijos pėsčiomis bei arkliais. Pats šios knygos autorius dalyvavo šioje turtingoje skurdu kelionėje.
5. Katalikų su liuteronais nesutikimai ir už ką. Daugelio iš jų yra pavardės, taipgi gyvenimo vietos pažymėtos.

Ši knyga turi 77 puslapius, su daugeliu paveikslų.

KAINA 50 CENTŲ.

Norint ją gaut, siųskite užsakymą adresu:

Lietuva Publishing Co.
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street	5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Wood gat.	
Phone Canal 1208	Tel. Austin 737
Valandos:	Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.	
Nedėlioms	
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų rašių apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoj, Vokietijoj, Francijoj, Anglijoj ir kt. **"Ateities" kaina** metams $2.00, pusei metų $1.00. Užsieniuose metams $2.50. Pasižiureti **viena numeri siunčiame dovanai.**

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Starved Rock State Park

(Išbadėjusius Uolus Valstijos Parkas)
Vidurvakarių Stebuklingasis Gamtos Kraštas

Atsidarys nuo Gegužės 1mos iki Spalio 20tai

Ištisai Elektrikinis Kelias

$1.75 Tikietas į ten ir atgal vieninteliai tiesiu keliu nuo Chicago Archer Ave. ir Cicero Ave. Stoties ar Argo, Ill. Chicago ir Joliet Elektriniu Gelžkeliu.

Specialiai Buriai

$1.50 Tikietas į ten ir atgal tuo pačiu keliu buraims iš penkių dešimtų (50) žmonių, ar daugiau.

Elektrikiniu ir Gariniu Keliu

$2.04 Tikietas į ten ir atgal septintadieniais ir šventadieniais taipgi buriams iš penkių ar daugiau žmonių šioklomis dienomis. Šita žema kelionės kaina galima gauti tiktai vartojant pakeistinį tikietą į Jolietą, Ill., C. & A., A. T. & S. F., ar C. R. I. & P. gelžkeliais.

Rock Island turi paskirtą traukinį iš Chicagos 7:00 val. ryto ir 9:00 val ryto; iš Englewoodo 7:15 val. ryto ir 9:15 val. ryto, pasiekiantį Jolietą, Ill. 8:30 ir 10:00 val. ryto.

Jolietą apleidžia 8:45 val. ryto ir 10:20 val. ryto, pasiekdamas Starved Rock 11:00 val. ryto ir 12:20 val. dienos.

Grįžtant apleidžia Starved Rock 5:19 val. po pietų ir Rock Island gelžkeliu pribuva Chicagon 9:40 val. vakare.

Asmeniniai Vedamos Ekskursijos

$3.25 Antradieniais, šeštadieniais ir septintadieniais kas savaitę nuo Gegužės 15 d. iki Rugsėjo 30 d. taipgi šventadieniais ir sulyg specialio susitaikymo. Vienos dienos kelionė. Šešios valandos Rocke.

Kreipkitės į Chicago Travel Bureau, 645 Marquette Building, Telephone Central 3847

Archer Ave. Stotis

Norėdamas nuvažiuoti į Archer Ave. Stotį, paimk pietų linkui einantį tramvajų State gatve ar Archer Ave., pažymėtą "Archer-Cicero", ar persikelk ant šito tramvajaus nuo kiekvienos perkertamųjų linijų.

ARTESNĖMS ŽINIOMS RAŠYK

CHICAGO, OTTAWA & PEORIA RY.
JOLIET, ILL., Arba Telefonuok Drover 2795